

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Contents

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

सप्तमं काण्डं

3

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सत्रकर्मनिरूपणं..... 3

पद पाठे (वाक्य सहित) - चतुर्थकाण्डे - सप्तमः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

7 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे सप्तमं काण्डं

7.4 सप्तमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः - सत्रकर्मनिरूपणं

7.4.1.1

बृहस्पतिरकामयत् श्रन्मे देवा दधीरन् गच्छेयं पुरोधामिति स
एतं चतुर्विंशतिरात्र-मपश्यत् तमाऽहरत् तेनायजत ततो वै तस्मै
श्रद्देवा अदधतागच्छत् पुरोधां य एवं विद्वाँस-श्चतुर्विंशतिरात्रमासते
श्रद्देभ्यो मनुष्या दधते गच्छन्ति पुरोधां ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा
भवन्तीयं वाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायु - [] 1

7.4.1.1 - Padam

बृहस्पतिः । अकामयत् । श्रत् । मे । देवाः । दधीरन् । गच्छेयम् ।
पुरोधामिति पुरः - धाम् । इति । सः । एतम् ।

चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति - रात्रम् । अपश्यत् । तम् ।
 एति । अहरत् । तेन । अयजत । ततः । वै । तस्मै । श्रत् । देवाः ।
 अदधत । अगच्छत् । पुरोधामिति पुरः - धाम् । ये । एवम् ।
 विद्वांसः । चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति - रात्रम् । आसते ।
 श्रत् । एभ्यः । मनुष्याः । दधते । गच्छन्ति । पुरोधामिति पुरः-धाम् ।
 ज्योतिः । गौः । आयुः । इति । त्र्यहा इति त्रि - अहाः । भवन्ति ।
 इयम् । वाव । ज्योतिः । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । 1 (50)

7.4.1.2

-रिमानेव लोकानभ्यारोहन्त्यभि पूर्वं त्र्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं
 लोकमभ्यारोहन्त्यसत्रं वा एतद्-यदच्छन्दोमं यच्छन्दोमा भवन्ति तेन
 सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं पृष्ठानि
 पशवः छन्दोमा ओजस्येव वीर्यं पशुषु प्रति तिष्ठन्ति बृहद्-
 रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ बृहदाभ्यामेव - [] 2

7.4.1.2 - Padam

इ॒मान् । ए॒व । लो॒कान् । अ॒भ्यारो॑ह॒न्तीत्य॑भि - आरो॑हन्ति ।
अ॒भिपूर्व॑मित्य॑भि - पूर्व॑म् । त्र्य॒हा इति॑ त्रि - अ॒हाः । भ॒वन्ति॑ ।
अ॒भिपूर्व॑मित्य॑भि - पूर्व॑म् । ए॒व । सु॒वर्ग॑मिति॑ सु॒वः - ग॒म् ।
लो॒कम् । अ॒भ्यारो॑ह॒न्तीत्य॑भि - आरो॑हन्ति । अ॒स॒त्रम् । वै । ए॒तत् ।
यत् । अ॒छन्दो॑म॒मित्य॑छन्दः-मम् । यत् । छ॒न्दो॒मा इति॑ छन्दः - माः ।
भ॒वन्ति॑ । तेन॑ । स॒त्रम् । दे॒वताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः । अ॒वेति॑ । रु॒न्ध॒ते ।
प॒शून् । छ॒न्दो॒मैरिति॑ छन्दः-मैः । ओ॒जः । वै । वी॒र्य॑म् । पृ॒ष्ठानि॑ ।
प॒शवः॑ । छ॒न्दो॒मा इति॑ छन्दः - माः । ओ॒ज॒सि । ए॒व । वी॒र्ये॑ ।
प॒शुषु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । बृ॒ह॒द्र॒थ॒न्तरा॑भ्यामिति॑ बृ॒हत्
-र॒थ॒न्तरा॑भ्याम् । य॒न्ति॑ । इ॒यम् । वा॒व । र॒थ॒न्तर॑मिति॑ रथं - त॒रम् ।
अ॒सौ । बृ॒हत् । आ॒भ्याम् । ए॒व । 2 (50)

7.4.1.3

य॒न्त्यथो॑ अ॒नयो॑रे॒व प्र॒ति ति॒ष्ठन्त्ये॒ते वै य॒ज्ञस्या॑ञ्ज॒साय॑नी सु॒ती
ता॒भ्यामे॒व सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्ति॑ च॒तुर्विं॑शति॒रात्रो॑ भ॒वति॑

चतुर्विंशतिरर्धमासाः सँवथ्सरः सँवथ्सरः सुवर्गो लोकः
सँवथ्सर एव सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्त्यथो चतुर्विंशत्यक्षरा
गायत्री गायत्री ब्रह्मवर्चसं गायत्रियैव ब्रह्मवर्चसमव रुन्धते
ऽतिरात्रावभितो भवतो ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै । 3

7.4.1.3 - Padam

यन्ति । अथो इति । अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति ।
वै । यज्ञस्य । अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति ।
ताभ्याम् । एव । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति ।
चतुर्विंशतिरात्र इति चतुर्विंशति - रात्रः । भवति ।
चतुर्विंशतिरिति चतुः - विंशतिः । अर्धमासा इत्यर्ध - मासाः ।
सँवथ्सर इति सं - वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरः ।
सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरे ।
एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति ।
अथो इति । चतुर्विंशत्यक्षरेति चतुर्विंशति - अक्षरा । गायत्री ।

गायत्री । ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । गायत्रिया । एव ।
ब्रह्मवर्चसमिति ब्रह्म - वर्चसम् । अवेति । रुन्धते ।
अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । ब्रह्मवर्चसस्येति
ब्रह्म - वर्चसस्य । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै । 3 (45)

(असावायु - राभ्यामेव - पञ्चचत्वारिंशच्च) (A1)

7.4.2.1

यथा वै मनुष्या एवं देवा अग्र आसन् तेऽकामयन्तावर्ति पाप्मानं
मृत्युमपहत्य दैवीं स॒सदं गच्छेमेति त एतं चतुर्विंशतिरात्र-
मपश्यन् तमाऽहरन् तेनायजन्त ततो वै तेऽवर्ति पाप्मानं मृत्युमपहत्य
दैवीं स॒सदमगच्छन् य एवं विद्वांस-श्चतुर्विंशतिरात्र-
मासतेऽवर्तिमेव पाप्मान-मपहत्य श्रियं गच्छन्ति श्रीर्हि

मनुष्यस्य - [] 4

7.4.2.1 - Padam

यथा । वै । मनुष्याः । एवम् । देवाः । अग्रै । आसन् । ते ।
अकामयन्त । अवर्तिम् । पाप्मानम् । मृत्युम् । अपहत्येत्यप-हत्य ।

दैवीम् । स॒स॒दमि॑ति सं - सद॑म् । ग॒च्छे॑म । इति॑ । ते । ए॒तम् ।
चतु॑र्विंशति॒रात्रमि॑ति चतु॑र्विंशति - रा॒त्रम् । अ॒पश्य॑न् । तम् ।
एति॑ । अ॒हर॑न् । तेन॑ । अ॒यज॑न्त । ततः॑ । वै । ते । अ॒वर्ति॑म् ।
पा॒प्मान॑म् । मृ॒त्युम् । अ॒पह॑त्येत्यप- ह॒त्य । दैवी॑म् । स॒स॒दमि॑ति
सं - सद॑म् । अ॒गच्छ॑न् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाँसः॑ ।
चतु॑र्विंशति॒रात्रमि॑ति चतु॑र्विंशति - रा॒त्रम् । आ॒सते॑ । अ॒वर्ति॑म् ।
ए॒व । पा॒प्मान॑म् । अ॒पह॑त्येत्यप- ह॒त्य । श्रि॒यम् । ग॒च्छ॑न्ति । श्रीः ।
हि । म॒नुष्य॑स्य । 4 (50)

7.4.2.2

दैवी॑ स॒स॒ज्ज्योति॑रति॒रात्रो॑ भवति सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्या॑नु॒ख्यात्यै॑
पृ॒ष्ठ्यः षड॑हो भवति षड् वा ऋ॒तवः॑ सँव॒थ्सर॑स्तं मा॒सा अ॑र्धमा॒सा
ऋ॒तवः॑ प्र॒विश्य॑ दैवीँ॑ स॒स॒दम॑गच्छन् य ए॒वं वि॒द्वाँस-
श्चतु॑र्विंशति॒रात्रमा॑सते सँव॒थ्सर॑मे॒व प्र॒विश्य॑ वस्य॑सीँ स॒स॒दं
ग॒च्छ॑न्ति त्रय॑स्त्रयस्त्रिँशा॒ अव॑स्ताद्-भवन्ति त्रय॑स्त्रयस्त्रिँशाः

परस्तात् त्रयस्त्रिंशद्वैरेवोभयतो ऽवर्ति पाप्मानमपहत्य दैवीं सद्मं
मध्यतो - [] 5

7.4.2.2 - Padam

दैवीं । सद्मं सदिती सं - सत् । ज्योतिः । अतिरात्र इत्यति - रात्रः ।
भवति । सुवर्गस्येति सुवः - गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु
-ख्यात्यै । पृष्ठ्यः । षडह इति षट् - अहः । भवति । षट् । वै ।
ऋतवः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरः । तम् । मासाः । अर्धमासा
इत्यर्थ - मासाः । ऋतवः । प्रविश्येति प्र - विश्य । दैवीम् ।
सद्मं सदमिति सं - सदम् । अगच्छन् । ये । एवम् । विद्वांसः ।
चतुर्विंशतिरात्रमिति चतुर्विंशति - रात्रम् । आसते ।
सँवथ्सरमिति सं - वथ्सरम् । एव । प्रविश्येति प्र - विश्य ।
वस्यसीम् । सद्मं सदमिति सं - सदम् । गच्छन्ति । त्रयः ।
त्रयस्त्रिंशा इति त्रयः - त्रिंशाः । अवस्तात् । भवन्ति । त्रयः ।
त्रयस्त्रिंशा इति त्रय - त्रिंशाः । परस्तात् ।

त्रयस्त्रिंशैरिति॑ त्रयः॑ - त्रिंशैः॑ । ए॒व । उ॒भयतः॑ । अ॒वर्ति॑म् ।
पा॒प्मान॑म् । अ॒पह॑त्येत्यप - ह॒त्य । दै॒वीम् । स॒स॒दमि॑ति
सं - स॒दम् । म॒ध्यतः॑ । 5 (50)

7.4.2.3

गच्छन्ति॑ पृ॒ष्ठानि॑ हि दै॒वी स॒स॒ज्जामि॑ वा ए॒तत् कु॑र्वन्ति॑ यत्
त्रयस्त्रयस्त्रिंश॑ अ॒न्वञ्चो॑ म॒ध्येऽनि॑रुक्तो भवति॑ तेना॒जाम्यूर्ध्वानि॑
पृ॒ष्ठानि॑ भवन्त्यूर्ध्वाः॑ छ॒न्दो॒मा उ॒भाभ्या॑ रू॒पाभ्या॑ सु॒वर्गं लो॒कं
य॒न्त्यस॑त्रं वा ए॒तद्-यद॑छन्दोमं यच्छन्दो॒मा भव॑न्ति॑ तेन॑ स॒त्रं दे॒वता॑
ए॒व पृ॒ष्ठैर॑व रुन्धते॑ प॒शूञ्छ॑न्दोमैरो॒जो वै वी॒र्यं॑ पृ॒ष्ठानि॑ प॒शवः॑- [] 6

7.4.2.3 - Padam

गच्छन्ति॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । हि । दै॒वी । स॒स॒दमि॑ति सं - सत् । जा॒मि ।
वै । ए॒तत् । कु॑र्वन्ति॑ । यत् । त्रयः॑ । त्रयस्त्रिंश॑ इति
त्रयः-स्त्रिंशः॑ । अ॒न्वञ्चः॑ । म॒ध्यै । अ॒निरु॑क्त इत्यनिः - उ॒क्तः ।
भवति॑ । तेन॑ । अ॒जामि॑ । ऊ॒र्ध्वानि॑ । पृ॒ष्ठानि॑ । भवन्ति॑ । ऊ॒र्ध्वाः ।
छ॒न्दो॒मा इति॑ छ॒न्दः - माः । उ॒भाभ्या॑म् । रू॒पाभ्या॑म् ।

सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । असत्रम् । वै । एतत् ।
यत् । अछन्दोममित्यछन्दः-मम् । यत् । छन्दोमा इति छन्दः- माः ।
भवन्ति । तेन । सत्रम् । देवताः । एव । पृष्ठैः । अवेति । रुन्धते ।
पशून् । छन्दोमैरिति छन्दः - मैः । ओजः । वै । वीर्यम् । पृष्ठानि ।
पशवः । 6 (50)

7.4.2.4

छन्दोमा ओजस्येव वीर्ये पशुषु प्रति तिष्ठन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिंशा
अवस्ताद्-भवन्ति त्रयस्त्रयस्त्रिंशाः परस्तान्मध्ये पृष्ठान्युरो वै
त्रयस्त्रिंशा आत्मा पृष्ठान्यात्मन एव तद्-यजमानाः शर्म
नह्यन्तेऽनार्त्ये बृहद्-रथन्तराभ्यां यन्तीयं वाव रथन्तरमसौ
बृहदाभ्यामेव यन्त्यथो अनयोरेव प्रति तिष्ठन्त्येते वै
यज्ञस्याञ्जसायनी स्रुती ताभ्यामेव - [] 7

7.4.2.4 - Padam

छन्दोमा इति छन्दः - माः । ओजसि । एव । वीर्ये । पशुषु ।
प्रतीति । तिष्ठन्ति । त्रयः । त्रयस्त्रिंशा इति त्रयः - त्रिंशाः ।

अवस्तात् । भवन्ति । त्रयः । त्रयस्त्रिंशः इति त्रयः - त्रिंशः ।
परस्तात् । मध्ये । पृष्ठानि । उरः । वै । त्रयस्त्रिंशः इति
त्रयः - त्रिंशः । आत्मा । पृष्ठानि । आत्मने । एव । तत् ।
यजमानाः । शर्म । नह्यन्ते । अनात्यै । बृहद्रथन्तराभ्यामिति
बृहत् - रथन्तराभ्याम् । यन्ती । इयम् । वाव । रथन्तरमिति
रथं - तरम् । असौ । बृहत् । आभ्याम् । एव । यन्ति । अथो इति ।
अनयोः । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । एते इति । वै । यज्ञस्य ।
अञ्जसायनी इत्यञ्जसा - अयनी । सुती इति । ताभ्याम् ।

एव । 7 (50)

7.4.2.5

सुवर्गं लोकं यन्ति पराञ्चो वा एते सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति
ये पराचीनानि पृष्ठान्युपयन्ति प्रत्यङ् षडहो भवति प्रत्यवरूढ्या अथो
प्रतिष्ठित्या उभयोर्लोकयोर् ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति त्रिवृतोऽधि त्रिवृतमुप
यन्ति स्तोमानाञ् संपत्यै प्रभवाय ज्योतिरग्निष्टोमो भवत्ययं वाव स

क्षयोऽस्मादेव तेन क्षयान्न यन्ति चतुर्विंशतिरात्रो भवति
चतुर्विंशतिरर्धमासाः सँवथ्सरः () सँवथ्सरः सुवर्गो लोकः
सँवथ्सर एव सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्त्यथो चतुर्विंशत्यक्षरा गायत्री
गायत्री ब्रह्मवर्चसं गायत्रियैव ब्रह्मवर्चसमव रुन्धते ऽतिरात्रावभितो
भवतो ब्रह्मवर्चसस्य परिगृहीत्यै । 8

7.4.2.5 - Padam

सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । पराञ्चः । वै । एते ।
सुवर्गमिति सुवः-गम् । लोकम् । अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति ।
ये । पराचीनानि । पृष्ठानि । उपयन्तीत्युप - यन्ति । प्रत्यङ् । षडह
इति षट् - अहः । भवति । प्रत्यवरूढ्या इति प्रति - अवरूढ्यै ।
अथो इति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । उभयोः । लोकयोः ।
ऋद्ध्वा । उदिति । तिष्ठन्ति । त्रिवृत इति त्रि - वृतः । अधीति ।
त्रिवृतमिति त्रि - वृतम् । उपेति । यन्ति । स्तोमानाम् । संपत्त्या
इति सं - पत्त्यै । प्रभवायेति प्र - भवाय । ज्योतिः ।

अ॒ग्नि॒ष्टो॒म इ॒त्यग्नि॑-स्तो॒मः । भ॒वति॑ । अ॒यम् । वा॒व । सः । क्ष॒यः ।
 अ॒स्मात् । ए॒व । ते॒न । क्ष॒यात् । न । य॒न्ति । च॒तुर्विं॑शति॒रात्र॑ इति
 च॒तुर्विं॑शति॒-रा॒त्रः । भ॒वति॑ । च॒तुर्विं॑शति॒रिति॑ च॒तुः-विं॑शतिः ।
 अ॒र्धमा॒सा इ॒त्यर्ध॑ - मा॒साः । सँ॒व॒थ्स॒र इति॑ सं - व॒थ्स॒रः () ।
 सँ॒व॒थ्स॒र इति॑ सं - व॒थ्स॒रः । सु॒वर्ग॑ इति॑ सु॒वः - गः । लो॒कः ।
 सँ॒व॒थ्स॒र इति॑ सं-व॒थ्स॒रे । ए॒व । सु॒वर्ग॑ इति॑ सु॒वः - गे । लो॒के ।
 प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । अ॒थो इति॑ । च॒तुर्विं॑शत्य॒क्षरे॑ति च॒तुर्विं॑शति॒-
 अ॒क्षरा॑ । गा॒यत्री॑ । गा॒यत्री॑ । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सम् ।
 गा॒यत्री॒या । ए॒व । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समि॑ति ब्र॒ह्म-व॒र्च॒सम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ ।
 अ॒तिरा॒त्रावि॑त्यति - रा॒त्रौ । अ॒भितः॑ । भ॒वतः॑ । ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्येति॑
 ब्र॒ह्म - व॒र्च॒सस्य॑ । परि॒गृही॑त्या इति॑ परि - गृ॒हीत्यै॑ । 8 (74)
 (म॒नुष्य॑स्य - म॒ध्यतः॑ - प॒शव॑ - स्ता॒भ्यामे॑व - सँ॒व॒थ्स॒र -
 श्च॒तुर्विं॑शतिश्च) (A2)

7.4.3.1

ऋक्षा वा इयमलोमकाऽऽसीत् साऽकामयतौषधीभिर्वनस्पतिभिः प्र
जायेयेति सैतास्त्रिंशत् रात्रीरपश्यत् ततो वा इयमोषधीभि-
र्वनस्पतिभिः प्राजायत ये प्रजाकामाः पशुकामाः स्युस्त एता
आसीरन् प्रैव जायन्ते प्रजया पशुभिरियं वा अक्षुध्यत् सैतां
विराजमपश्यत् तामात्मन् धित्वाऽन्नाद्यमवा रुन्धौषधी - [] 9

7.4.3.1 - Padam

ऋक्षा । वा । इयम् । अलोमका । आसीत् । सा । अकामयत ।
ओषधीभिरित्योषधि-भिः । वनस्पतिभिरिति वनस्पति-भिः । प्रेति ।
जायेय । इति । सा । एताः । त्रिंशत् । रात्रीः । अपश्यत् । ततः ।
वै । इयम् । ओषधीभिरित्योषधि - भिः । वनस्पतिभिरिति वनस्पति
-भिः । प्रेति । अजायत । ये । प्रजाकामा इति प्रजा - कामाः ।
पशुकामा इति पशु - कामाः । स्युः । ते । एताः । आसीरन् ।
प्रेति । एव । जायन्ते । प्रजयेति प्र-जया । पशुभिरिति पशु-भिः ।
इयम् । वै । अक्षुध्यत् । सा । एताम् । विराजमिति वि - राजम् ।

अपश्यत् । ताम् । आत्मन् । धित्वा । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् ।
 अवेति । अरुन्ध । ओषधीः । 9 (50)

7.4.3.2

-र्वनस्पतीन् प्रजां पशून् तेनावर्धत सा जेमानं महिमानमगच्छद्य
 एवं विद्वांस एता आसते विराजमेवाऽऽत्मन् धित्वाऽन्नाद्यमव
 रुन्धते वर्धन्ते प्रजया पशुभिर्जेमानं महिमानं गच्छन्ति ज्योतिरतिरात्रो
 भवति सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै पृष्ठयः षडहो भवति षड् वा
 ऋतवः षट् पृष्ठानि पृष्ठैरेवर्तूनन्वा-रोहन्त्युतुभिः सँवथ्सरं ते
 सँवथ्सर एव - [] 10

7.4.3.2 - Padam

वनस्पतीन् । प्रजामिति प्र - जाम् । पशून् । तेन । अवर्धत । सा ।
 जेमानम् । महिमानम् । अगच्छत् । ये । एवम् । विद्वांसः ।
 एताः । आसते । विराजमिति वि-राजम् । एव । आत्मन् । धित्वा ।
 अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धते । वर्धन्ते । प्रजयेति
 प्र - जया । पशुभिरिति पशु - भिः । जेमानम् । महिमानम् ।

गच्छन्ति । ज्योतिः । अतिरात्र इत्यति - रात्रः । भवति । सुवर्गस्येति
सुवः - गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै । पृष्ठ्यः ।
षडह इति षट् - अहः । भवति । षट् । वै । ऋतवः । षट् ।
पृष्ठानि । पृष्ठैः । एव । ऋतून् । अन्वारोहन्तीत्यनु - आरोहन्ति ।
ऋतुभिरित्यृतु - भिः । सँवथ्सरमिति सं - वथ्सरम् । ते ।
सँवथ्सर इति सं - वथ्सरे । एव । 10 (50)

7.4.3.3

प्रति तिष्ठन्ति त्रयस्त्रिंशत् त्रयस्त्रिंशमुप यन्ति यज्ञस्य संतत्या
अथो प्रजापतिर्वै त्रयस्त्रिंशः प्रजापतिमेवाऽऽत्मन्ते प्रतिष्ठित्यै
त्रिणवो भवति विजित्या एकविंशो भवति प्रतिष्ठित्या अथो
रुचमेवाऽऽत्मन् दधते त्रिवृदग्निष्टुद्-भवति पाप्मानमेव तेन
निर्दहन्तेऽथो तेजो वै त्रिवृत् तेज एवाऽऽत्मन् दधते पञ्चदश
इन्द्रस्तोमो भवतीन्द्रियमेवाव - [] 11

7.4.3.3 - Padam

प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति॑ । त्रयस्त्रिंश॑दिति॑ त्रयः – त्रिंश॑त् ।
त्रयस्त्रिंश॑मिति॑ त्रयः – त्रिंश॑म् । उपेति॑ । यन्ति॑ । यज्ञस्य॑ ।
संतत्या॑ इति॑ सं – तत्यै॑ । अथो॑ इति॑ । प्रजापतिरिति॑ प्रजा-पतिः॑ ।
वै । त्रयस्त्रिंश॑ इति॑ त्रयः-त्रिंशः॑ । प्रजापतिमिति॑ प्रजा-पतिम् ।
एव । एति॑ । रभन्ते॑ । प्रतिष्ठित्या॑ इति॑ प्रति – स्थित्यै॑ । त्रिणव॑ इति॑
त्रि – नवः॑ । भवति॑ । विजित्या॑ इति॑ वि – जित्यै॑ । एकविंश॑
इत्येक – विंशः॑ । भवति॑ । प्रतिष्ठित्या॑ इति॑ प्रति – स्थित्यै॑ ।
अथो॑ इति॑ । रुचम्॑ । एव । आत्मन्॑ । दधते॑ । त्रिवृदिति॑ त्रि – वृत् ।
अग्निष्टुदित्यग्नि – स्तुत् । भवति॑ । पाप्मानम्॑ । एव । तेन॑ । निरिति॑ ।
दहन्ते॑ । अथो॑ इति॑ । तेजः॑ । वै । त्रिवृदिति॑ त्रि-वृत् । तेजः॑ । एव ।
आत्मन्॑ । दधते॑ । पञ्चदश॑ इति॑ पञ्च – दशः॑ । इन्द्रस्तोम॑ इतीन्द्र॑
-स्तोमः॑ । भवति॑ । इन्द्रियम्॑ । एव । अवेति॑ । 11 (50)

7.4.3.4

रुन्धते सप्तदशो भवत्यन्नाद्यस्या वरुद्ध्या अथो प्रैव तेन जायन्त
एकविंशो भवति प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽत्मन् दधते
चतुर्विंशो भवति चतुर्विंशतिरर्धमासाः सँवथ्सरः सँवथ्सरः
सुवर्गो लोकः सँवथ्सर एव सुवर्गे लोके प्रति तिष्ठन्त्यथो एष वै
विषूवान् विषूवन्तो भवन्ति य एवं विद्वाँस एता आसते
चतुर्विंशात् पृष्ठान्युप यन्ति सँवथ्सर एव प्रतिष्ठाय - [] 12

7.4.3.4 - Padam

रुन्धते । सप्तदश इति सप्त - दशः । भवति । अन्नाद्यस्येत्यन्न-
अद्यस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । अथो इति । प्रैति । एव ।
तेन । जायन्ते । एकविंश इत्येक - विंशः । भवति । प्रतिष्ठित्या
इति प्रति - स्थित्यै । अथो इति । रुचम् । एव । आत्मन् । दधते ।
चतुर्विंश इति चतुः - विंशः । भवति । चतुर्विंशतिरिति
चतुः - विंशतिः । अर्धमासा इत्यर्ध - मासाः । सँवथ्सर इति
सं - वथ्सरः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरः ।

सुवर्ग इति सुवः - गः । लोकः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरे ।
 एव । सुवर्ग इति सुवः - गे । लोके । प्रतीति । तिष्ठन्ति ।
 अथो इति । एषः । वै । विषूवानिति विषु - वान् । विषूवन्त इति
 विषु - वन्तः । भवन्ति । ये । एवम् । विद्वाँसः । एताः । आसते ।
 चतुर्विँशादिति चतुः - विँशात् । पृष्ठानि । उपेति । यन्ति ।
 सँवथ्सर इति सं-वथ्सरे । एव । प्रतिष्ठायेति प्रति-स्थाय । 12 (50)

7.4.3.5

देवता अभ्यारोहन्ति त्रयस्त्रिँशात् त्रयस्त्रिँशमुप यन्ति त्रयस्त्रिँशद्वै
 देवता देवतास्वेव प्रति तिष्ठन्ति त्रिणवो भवतीमे वै लोकास्त्रिणव
 एष्वेव लोकेषु प्रति तिष्ठन्ति द्वावेकविँशौ भवतः प्रतिष्ठित्या अथो
 रुचमेवाऽऽत्मन् दधते बहवः षोडशिनो भवन्ति तस्माद्-बहवः
 प्रजासु वृषाणो यदेते स्तोमा व्यतिषक्ता भवन्ति तस्मादिय -
 मोषधीभि-र्वनस्पतिभि-र्व्यतिषक्ता - [] 13

7.4.3.5 - Padam

दे॒वताः॑ । अ॒भ्या॒रो॒हन्ती॑त्य॒भि - आ॒रो॒हन्ति॑ । त्र॒यस्त्रिं॑शा॒दिति॑ त्रयः
त्रिं॑शात् । त्र॒यस्त्रिं॑शमि॒ति त्रय॑ - त्रिं॑शम् । उ॒पेति॑ । यन्ति॑ ।
त्र॒यस्त्रिं॑शा॒दिति॑ त्रयः - त्रिं॑शात् । वै । दे॒वताः॑ । दे॒वता॑सु । ए॒व ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । त्रि॒णव॑ इति॒ त्रि - नवः॑ । भ॒वति॑ । इ॒मे । वै ।
लो॒काः । त्रि॒णव॑ इति॒ त्रि - नवः॑ । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । प्र॒तीति॑ ।
ति॒ष्ठन्ति॑ । द्वौ । ए॒कविं॑शा॒वित्ये॑क - विं॑शौ । भ॒वतः॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या
इति॑ प्र॒ति - स्थि॑त्यै । अथो॑ इति॒ रुच॑म् । ए॒व । आ॒त्मन् । द॒धते॑ ।
ब॒हवः॑ । षोड॑शिनः । भ॒वन्ति॑ । तस्मा॑त् । ब॒हवः॑ । प्र॒जास्वि॑ति
प्र - जा॑सु । वृ॒षाणः॑ । यत् । ए॒ते । स्तो॒माः॑ । व्य॒तिष॑क्ता इति॑
वि - अ॒तिष॑क्ताः । भ॒वन्ति॑ । तस्मा॑त् । इ॒यम् ।
ओष॑धी॒भिरि॑त्योष॒धि - भिः॑ । व॒नस्प॑ति॒भिरि॑ति व॒नस्प॑ति - भिः॑ ।
व्य॒तिष॑क्तेति॑ वि - अ॒तिष॑क्ता । 13 (50)

7.4.3.6

व्यतिष॑ज्यन्ते प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्य ए॒वं वि॒द्वाꣳस॑ ए॒ता आ॒सते॑ ऽक्लृ॒प्ता
वा ए॒ते सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्त्युच्चाव॒चान् हि॑ स्तो॒मानु॑पयन्ति यदे॒त
ऊर्ध्वाः॑ क्लृ॒प्ताः स्तो॒मा भ॑वन्ति क्लृ॒प्ता ए॒व सु॒वर्गं॑ लो॒कं
य॑न्त्यु॒भयो॑रे॒भ्यो लो॒कयोः॑ कल्पते त्रि॒ꣳश॑दे॒तास्त्रि॒ꣳश॑दक्षरा वि॒राडन्नं॑
वि॒राड् वि॒राजै॒वान्नाद्य॑मव रुन्धते ऽति॒रात्रा॑व॒भितो॑ भवतो ऽन्नाद्य॑स्य
परि॑गृहीत्यै । 14

7.4.3.6 - Padam

व्यतिष॑ज्यन्त इति॑ वि - अतिष॑ज्यन्ते । प्र॒जयेति॑ प्र - जया॑ ।
प॒शुभि॑रिति॑ प॒शु - भिः । ये । ए॒वम् । वि॒द्वाꣳसः॑ । ए॒ताः । आ॒सते॑ ।
अक्लृ॒प्ताः । वै । ए॒ते । सु॒वर्गमि॑ति सुवः - गम् । लो॒कम् । य॒न्ति ।
उच्चा॑व॒चान् । हि॑ । स्तो॒मान् । उप॑यन्तीत्युप - यन्ति॑ । यत् । ए॒ते ।
ऊर्ध्वाः॑ । क्लृ॒प्ताः । स्तो॒माः । भ॑वन्ति । क्लृ॒प्ताः । ए॒व । सु॒वर्गमि॑ति
सुवः - गम् । लो॒कम् । य॒न्ति । उ॒भयोः॑ । ए॒भ्यः । लो॒कयोः॑ ।
कल्प॑ते । त्रि॒ꣳशत् । ए॒ताः । त्रि॒ꣳश॑दक्षरेति॑ त्रि॒ꣳशत् - अक्ष॑रा ।

विराडिति॑ वि - राट् । अन्नम्॑ । विराडिति॑ वि - राट् । विराजेति॑
 वि - राजा॑ । एव । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यम्॑ । अवेति॑ । रुन्धते ।
 अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः॑ । भवतः॑ । अन्नाद्यस्येत्यन्न-
 अद्यस्य । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै । 14 (49)

(ओषधीः - सँवथ्सर एवा - ऽव - प्रतिष्ठाय - व्यतिषक्त्यै -
 कान्न पञ्चाशच्च) (A3)

7.4.4.1

प्रजापतिः॑ सुवर्गं॑ लो॒कमै॒त् तं दे॒वा ये॒नये॒न छन्द॑साऽनु प्रायुञ्जत
 तेन॑ नाऽऽ*प्नुवन् त एता॑ द्वात्रिंश॑त् रात्रीरपश्यन् द्वात्रिंश॑दक्षरा
 ऽनुष्टु॒गा-नुष्टु॒भः प्रजा॑पतिः स्वेनै॒व छन्द॑सा प्रजापति-माप्त्वा
 ऽभ्यारु॑ह्य सुवर्गं॑ लो॒कमा॒यन् य एवं॑ विद्वाँस एता॑ आसते
 द्वात्रिंश॑देता द्वात्रिंश॑दक्षरा ऽनुष्टु॒गा-नुष्टु॒भः प्रजा॑पतिः स्वेनै॒व
 छन्द॑सा प्रजापतिमाप्त्वा श्रियं॑ गच्छन्ति - [] 15

7.4.4.1 - Padam

प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् ।
ऐत् । तम् । देवाः । येनयेनेति येन - येन । छन्दसा । अनु । प्रेति ।
अयुञ्जत । तेन । न । आप्नुवन् । ते । एताः । द्वात्रिंशत् ।
रात्रीः । अपश्यन् । द्वात्रिंशदक्षरेति द्वात्रिंशत् - अक्षरा ।
अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । आनुष्टुभ इत्यानु - स्तुभः । प्रजापतिरिति
प्रजा-पतिः । स्वेन । एव । छन्दसा । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिम् ।
आप्त्वा । अभ्यारुह्येत्यभि - आरुह्य । सुवर्गमिति सुवः - गम् ।
लोकम् । आयन् । ये । एवम् । विद्वांसः । एताः । आसते ।
द्वात्रिंशत् । एताः । द्वात्रिंशदक्षरेति द्वात्रिंशत् - अक्षरा ।
अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । आनुष्टुभ इत्यानु - स्तुभः । प्रजापतिरिति
प्रजा-पतिः । स्वेन । एव । छन्दसा । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिम् ।
आप्त्वा । श्रियम् । गच्छन्ति । 15 (50)

7.4.4.2

श्रीर्.हि मनुष्यस्य सुवर्गो लोको द्वात्रिंशदेता द्वात्रिंशदक्षरा-
ऽनुष्टुग्-वागनुष्टुप् सर्वामेव वाचमाप्नुवन्ति सर्वे वाचो वदितारो
भवन्ति सर्वे हि श्रियं गच्छन्ति ज्योतिर्गौरायुरिति त्र्यहा भवन्तीयं
ँवाव ज्योतिरन्तरिक्षं गौरसावायुरिमानेव लोकानभ्यारोहन्त्यभिपूर्वं
त्र्यहा भवन्त्यभिपूर्वमेव सुवर्गं लोकमभ्यारोहन्ति बृहद्-रथन्तराभ्यां

ँयन्ती - [] 16

7.4.4.2 - Padam

श्रीः । हि । मनुष्यस्य । सुवर्ग इति सुवः-गः । लोकः ।
द्वात्रिंशत् । एताः । द्वात्रिंशदक्षरेति द्वात्रिंशत् - अक्षरा ।
अनुष्टुगित्यनु - स्तुक् । वाक् । अनुष्टुबित्यनु - स्तुप् । सर्वाम् ।
एव । वाचम् । आप्नुवन्ति । सर्वे । वाचः । वदितारः । भवन्ति ।
सर्वे । हि । श्रियम् । गच्छन्ति । ज्योतिः । गौः । आयुः । इति ।
त्र्यहा इति त्रि - अहाः । भवन्ति । इयम् । वाव । ज्योतिः ।
अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । इमान् । एव । लोकान् ।

अभ्यारो॑हन्तीत्य॑भि - आरो॑हन्ति । अभि॑पूर्वमित्य॑भि - पूर्व॑म् ।
 त्र्यहा॑ इति त्रि-अहाः । भवन्ति । अभि॑पूर्वमित्य॑भि - पूर्व॑म् । एव ।
 सुवर्ग॑मिति सुवः - गम् । लोक॑म् । अभ्यारो॑हन्तीत्य॑भि-आरो॑हन्ति ।
 बृहद्रथ॑न्तराभ्यामिति॑ बृहत् - रथ॑न्तराभ्याम् । यन्ति । 16 (50)

7.4.4.3

-यं वा॑व रथ॑न्तरमसौ बृहदा॑भ्यामेव यन्त्यथो॑ अनयो॑रेव प्रति॑
 तिष्ठन्त्येते॑ वै यज्ञ॑स्याञ्जसाय॑नी स्रु॑ती ताभ्या॑मेव सुवर्गं॑ लो॒कं य॑न्ति
 परा॑ञ्चो वा एते सुवर्गं॑ लो॒कमभ्यारो॑हन्ति ये परा॑चस्त्र्यहानु॑पयन्ति
 प्रत्यङ् त्र्यहो॑ भवति प्रत्य॑वरूढ्या अथो प्रति॑ष्ठित्या उ॒भयो॑र्लोकयो॑र्
 ऋद्ध्वोत् तिष्ठन्ति॑ द्वात्रिं॑शदेतास्तासां॑ या स्त्रिं॑शत् त्रिं॑शदक्षरा ()
 विराडन्नं॑ विराड् विराजै॑वाऽन्नाद्यमव रुन्धते॑ ये द्वे अहो॑रात्रे एव ते
 उभा॑भ्यां रूपा॑भ्यां सुवर्गं॑ लो॒कं य॑न्त्यतिरात्राव॑भितो भवतः
 परिगृ॑हीत्यै । 17

7.4.4.3 - Padam

इ॒यम् । वा॒व । र॒थ॒न्त॒र॒मि॒ति॑ र॒थं - त॒रम् । अ॒सौ । बृ॒हत् । आ॒भ्याम् ।
ए॒व । य॒न्ति॑ । अ॒थो इ॒ति॑ । अ॒न॒योः॑ । ए॒व । प्र॒ती॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति॑ । ए॒ते
इ॒ति॑ । वै । य॒ज्ञ॒स्य॑ । अ॒ञ्ज॒सा॒य॒नी॑ इ॒त्यञ्ज॒सा - अ॒य॒नी॑ । सु॒ती
इ॒ति॑ । ता॒भ्याम्॑ । ए॒व । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् । य॒न्ति॑ ।
प॒राञ्चः॑ । वै । ए॒ते । सु॒व॒र्ग॒मि॒ति॑ सु॒वः - ग॒म् । लो॒कम् ।
अ॒भ्या॒रो॒ह॒न्ती॒त्य॒भि॑ - आ॒रो॒ह॒न्ति॑ । ये । प॒रा॒चः॑ । त्र्य॒हा॒नि॒ति॑
त्रि॑ - अ॒हान् । उ॒प॒य॒न्ती॒त्यु॒प - य॒न्ति॑ । प्र॒त्यङ् । त्र्य॒हा इ॒ति॑
त्रि॑ - अ॒हः । भ॒व॒ति॑ । प्र॒त्य॒व॒रू॒ढ्या॑ इ॒ति॑ प्र॒ति - अ॒व॒रू॒ढ्यै॑ ।
अ॒थो इ॒ति॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॑ इ॒ति॑ प्र॒ति - स्ति॒त्यै॑ । उ॒भ॒योः॑ । लो॒क॒योः॑ ।
ऋ॒द्ध्वा॑ । उ॒दि॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ति॑ । द्वा॒त्रिं॒शत् । ए॒ताः॑ । ता॒सा॒म् । याः ।
त्रिं॒शत् । त्रिं॒श॒द॒क्ष॒रे॒ति॑ त्रिं॒शत् - अ॒क्ष॒रा () । वि॒रा॒डि॒ति॑
वि॑ - रा॒ट् । अ॒न्नम्॑ । वि॒रा॒डि॒ति॑ वि॑ - रा॒ट् । वि॒रा॒जे॒ति॑ वि॑ - रा॒जा॑ ।
ए॒व । अ॒न्ना॒द्य॒मि॒त्य॒न्न - अ॒द्यम्॑ । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्ध॒ते॑ । ये इ॒ति॑ ।

द्वे इति । अहोरात्रे इत्यहः - रात्रे । एव । ते इति । उभाभ्याम् ।
रूपाभ्याम् । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति ।
अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः । भवतः । परिगृहीत्या इति
परि - गृहीत्यै । 17 (72)

(गच्छन्ति - यन्ति - त्रिंशदक्षरा - द्वाविंशतिश्च) (A4)

7.4.5.1

द्वे वाव देवसत्रे द्वादशाहश्चैव त्रयस्त्रिंशदहश्च य एवं
विद्वांसस्त्रयस्त्रिंशदहमासते साक्षादेव देवता अभ्यारोहन्ति
यथा खलु वै श्रेयानभ्यारूढः कामयते तथा करोति यद्यवविध्यति
पापीयान् भवति यदि नावविध्यति सदृङ् य एवं विद्वांसस्त्रयस्त्रिं-
शदहमासते वि पाप्मना भ्रातृव्येणाऽऽ* वर्तन्ते ऽहर्भाजो वा एता देवा
अग्र आऽहर - [] 18

7.4.5.1 - Padam

द्वे इति । वाव । देवसत्रे इति देव - सत्रे । द्वादशाह इति
द्वादश-अहः । च । एव । त्रयस्त्रिंशदह इति त्रयस्त्रिंशत्-अहः ।
च । ये । एवम् । विद्वांसः । त्रयस्त्रिंशदहमिति त्रयस्त्रिंशत्-
अहम् । आसते । साक्षादिति स - आक्षात् । एव । देवताः ।
अभ्यारोहन्तीत्यभि - आरोहन्ति । यथा । खलु । वै । श्रेयान् ।
अभ्यारूढ इत्यभि - आरूढः । कामयते । तथा । करोति । यदि ।
अवविध्यतीत्यव - विध्यति । पापीयान् । भवति । यदि । न ।
अवविध्यतीत्यव - विध्यति । सदृङ्ङिति स - दृङ् । ये । एवम् ।
विद्वांसः । त्रयस्त्रिंशदहमिति त्रयस्त्रिंशत् - अहम् । आसते ।
वीति । पाप्मना । भ्रातृव्येण । एति । वर्तन्ते । अहर्भाज इत्यहः-
भाजः । वै । एताः । देवाः । अग्रे । एति । अहरन् । 18 (50)

7.4.5.2

-न्नहरेको ऽभजता-हरेकस्ताभिर्वेते प्रबाहुगार्धुवन् य एवं
विद्वांसस्त्रयस्त्रिंशदहमासते सर्व एव प्रबाहुगृध्नुवन्ति सर्वे

ग्रामणीयं प्राप्नुवन्ति पञ्चाहा भवन्ति पञ्च वा ऋतवः सँवथ्सर
 ऋतुष्वेव सँवथ्सरे प्रति तिष्ठन्त्यथो पञ्चाक्षरा पङ्क्तिः पाङ्क्तो यज्ञो
 यज्ञमेवाव रुन्धते त्रीण्याश्चिनानि भवन्ति त्रय इमे लोका ए- [] 19

7.4.5.2 - Padam

अहः । एकः । अभजत । अहः । एकः । ताभिः । वै । ते ।
 प्रबाहुगिति प्र - बाहुक् । आर्ध्नुवन् । ये । एवम् । विद्वाँसः ।
 त्रयस्त्रिँशदहमिति त्रयस्त्रिँशत् - अहम् । आसते । सर्वे । एव ।
 प्रबाहुगिति प्र - बाहुक् । ऋध्नुवन्ति । सर्वे । ग्रामणीयमिति ग्राम-
 नीयम् । प्रेति । आप्नुवन्ति । पञ्चाहा इति पञ्च-अहाः । भवन्ति ।
 पञ्च । वै । ऋतवः । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरः । ऋतुषु । एव ।
 सँवथ्सर इति सं-वथ्सरे । प्रतीति । तिष्ठन्ति । अथो इति ।
 पञ्चाक्षरेति पञ्च-अक्षरा । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव ।
 अवेति । रुन्धते । त्रीणि । आश्चिनानि । भवन्ति । त्रयः । इमे ।
 लोकाः । एषु । 19 (50)

7.4.5.3

-ष्वे॒व लो॒केषु॑ प्र॒ति ति॒ष्ठन्त्यथो॑ त्री॒णि वै य॒ज्ञस्ये॑न्द्रि॒याणि॑ तान्ये॒वाव
रुन्ध॑ते विश्व॒जिद्-भ॑वत्यन्नाद्य॒स्या वरु॑ध्यै सर्व॒पृष्ठो भ॑वति
सर्व॑स्याभि॒जित्यै॑ वाग्॒वै द्वाद॑शाहो यत् पु॒रस्ताद् द्वाद॑शाह-मु॒पेयु॑रना॒प्तां
वाच॑-मु॒पेयु॑-रु॒पदा॑सुकै॒षां वा॒क् स्या॑-दु॒परि॑ष्ठाद् द्वाद॑शाहमु॒प
यन्त्या॒प्तामे॒व वाच॑मु॒प यन्ति॑ तस्मा॑-दु॒परि॑ष्ठाद्-वा॒चा व॑दामो

ऽवान्तरं - [] 20

7.4.5.3 - Padam

ए॒व । लो॒केषु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । अथो॒ इति॑ । त्री॒णि । वै ।
य॒ज्ञस्य॑ । इन्द्रि॒याणि॑ । तानि॑ । ए॒व । अ॒वेति॑ । रुन्ध॑ते ।
विश्व॒जिदि॑ति विश्व - जि॒त् । भ॑वति । अन्नाद्य॒स्येत्यन्न॑ - अद्य॒स्य ।
अ॒वरु॑ध्या इत्य॒व - रु॒द्ध्यै । सर्व॑पृष्ठ इति॒ सर्व - पृ॒ष्ठः ।
भ॑वति । सर्व॑स्य । अ॒भिजि॑त्या इत्य॒भि - जि॒त्यै । वाक् । वै ।
द्वाद॑शाह इति॒ द्वाद॑श - अ॒हः । यत् । पु॒रस्ता॑त् । द्वाद॑शाहमि॒ति
द्वाद॑श - अ॒हम् । उ॒पेयु॑रित्यु॒प-इ॒युः । अ॒नाप्ता॑म् । वाच॑म् । उ॒पेति॑ ।

इ॒युः । उ॒प॒दा॒सु॒के॒त्यु॒प - दा॒सु॒का । ए॒षाम् । वाक् । स्यात् ।
 उ॒परि॒ष्ठात् । द्वा॒द॒शा॒ह॒मि॒ति॒ द्वा॒द॒श - अ॒हम् । उ॒पे॒ति॒ । य॒न्ति॒ ।
 आ॒प्ता॒म् । ए॒व । वा॒चम् ॥ उ॒पे॒ति॒ । य॒न्ति॒ । तस्मात् ॥ उ॒परि॒ष्ठात् ।
 वा॒चा । व॒दामः । अ॒वा॒न्त॒र॒मि॒त्य॒व - अ॒न्त॒रम् । 20 (50)

7.4.5.4

वै द॒श॒रा॒त्रेण॑ प्र॒जा॒प॒तिः प्र॒जा अ॒सृ॒ज॒त यद्-द॒श॒रा॒त्रो भ॒वति॑ प्र॒जा
 ए॒व तद् य॒ज॒मा॒नाः सृ॒ज॒न्त ए॒ता॒ ह वा उ॒द॒ङ्कः शौ॒ल्बा॒य॒नः
 स॒त्र॒स्य॒र्धि॑मु॒वाच॑ यद् द॒श॒रा॒त्रो यद् द॒श॒रा॒त्रो भ॒वति॑ स॒त्र॒स्य॒र्ध्या॑ अ॒थो
 य॒दे॒व पू॒र्वे॒ष्वहः॑ सु॒ विलो॑म क्रि॒यते॑ तस्यै॒वैषा॑ शान्ति॒द्व्यनी॒का वा ए॒ता
 रा॒त्रयो॑ य॒ज॒मा॒ना वि॒श्व॒जि॒त् स॒हाति॑रा॒त्रेण॑ पू॒र्वाः षोड॑श स॒हा ()
 ति॒रा॒त्रेणो॑त्तराः षोड॑श य॒ एवं वि॒द्वा॒स॒स्त्रय॑स्त्रि॒ंश॒द॒ह॒मा॒सत॑ ए॒षां
 द्व्यनी॒का प्र॒जा जा॑यते ऽति॒रा॒त्रा॒व॒भितो॑ भ॒वतः॑ परि॒गृही॑त्यै । 21

7.4.5.4 - Padam

वै । द॒श॒रा॒त्रेणे॑ति॒ द॒श - रा॒त्रेण॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा - प॒तिः ।
 प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अ॒सृ॒ज॒त । यत् । द॒श॒रा॒त्र इति॑ द॒श - रा॒त्रः ।

भवति । प्रजा इति प्र - जाः । एव । तत् । यजमानाः । सृजन्ते ।
 एताम् । ह । वै । उदङ्कः । शौल्बायनः । सत्रस्य । ऋधिम् ।
 उवाच । यत् । दशरात्र इति दश - रात्रः । यत् । दशरात्र इति
 दश - रात्रः । भवति । सत्रस्य । ऋद्ध्यै । अथो इति । यत् । एव ।
 पूर्वेषु । अहस्स्वित्यहः - सु । विलोमेति वि - लोम । क्रियते ।
 तस्य । एव । एषा । शान्तिः । द्व्यनीका इति द्वि - अनीकाः । वै ।
 एताः । रात्रयः । यजमानाः । विश्वजिदिति विश्व - जित् । सह ।
 अतिरात्रेणेत्यति - रात्रेण । पूर्वाः । षोडश । सह () ।
 अतिरात्रेणेत्यति - रात्रेण । उत्तरा इत्युत् - तराः । षोडश । ये ।
 एवम् । विद्वाँसः । त्रयस्त्रिंशदहमिति त्रयस्त्रिंशत् - अहम् ।
 आसते । एति । एषाम् । द्व्यनीकेति द्वि - अनीका ।
 प्रजेति प्र - जा । जायते । अतिरात्रावित्यति - रात्रौ । अभितः ।
 भवतः । परिगृहीत्या इति परि - गृहीत्यै । 21 (67)

(अहर- त्रेष्व - वान्तरं - षोडश सह - सप्तदश च) (A5)

7.4.6.1

आ॒दि॒त्या अ॒काम॑यन्त सु॒वर्गं॑ लो॒कमि॑या॒मेति॑ ते सु॒वर्गं॑ लो॒कं न
प्रा॒जा॒न॒न्न सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् त ए॒तम्॑ षट्त्रिं॒शद् रा॒त्र-म॑पश्यन्
तमा॒ऽह॒रन् ते॑नाय॒जन्त॑ ततो॒ वै ते॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कं प्रा॒जा॒न॒न्थ सु॒वर्गं॑
लो॒कमा॑यन् य ए॒वं वि॒द्वा॒सः षट्त्रिं॒शद् रा॒त्रमा॑सते सु॒वर्गमे॒व
लो॒कं प्र॑ जा॒नन्ति॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑न्ति॒ ज्योति॑रतिरा॒त्रो - [] 22

7.4.6.1 - Padam

आ॒दि॒त्याः । अ॒काम॑यन्त । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः - गम् । लो॒कम् ।
इ॒या॒म । इति॑ । ते । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः - गम् । लो॒कम् । न ।
प्रेति॑ । अ॒जा॒न॒न् । न । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः-गम् । लो॒कम् । आ॒य॒न् ।
ते । ए॒तम् । षट्त्रिं॒शद् रा॒त्रमि॑ति षट्त्रिं॒शत् - रा॒त्रम् । अ॒प॒श्य॒न् ।
तम् । एति॑ । अ॒ह॒रन् । तेन॑ । अ॒य॒जन्त॑ । ततः॑ । वै । ते । सु॒वर्ग॑मि॒ति
सु॒वः - गम् । लो॒कम् । प्रेति॑ । अ॒जा॒न॒न् । सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः-गम् ।
लो॒कम् । आ॒य॒न् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒सः ।
षट्त्रिं॒शद् रा॒त्रमि॑ति षट्त्रिं॒शत् - रा॒त्रम् । आ॒स॒ते ।

सुवर्गमिति सुवः - गम् । एव । लोकम् । प्रेति । जानन्ति ।

सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति । ज्योतिः ।

अतिरात्र इत्यति-रात्रः । 22 (50)

7.4.6.2

भवति ज्योतिरेव पुरस्ताद् दधते सुवर्गस्य लोकस्यानुख्यात्यै षडहा
भवन्ति षड् वा ऋतव ऋतुष्वेव प्रति तिष्ठन्ति चत्वारो भवन्ति चतस्रो
दिशो दिक्ष्वेव प्रति तिष्ठन्त्यसत्रं वा एतद्-यदच्छन्दोमं यच्छन्दोमा
भवन्ति तेन सत्रं देवता एव पृष्ठैरव रुन्धते पशूञ्छन्दोमैरोजो वै वीर्यं
पृष्ठानि पशवः छन्दोमा ओजस्येव - [] 23

7.4.6.2 - Padam

भवति । ज्योतिः । एव । पुरस्तात् । दधते । सुवर्गस्येति

सुवः - गस्य । लोकस्य । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै ।

षडहा इति षट् - अहाः । भवन्ति । षट् । वै । ऋतवः । ऋतुषु ।

एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । चत्वारः । भवन्ति । चतस्रः । दिशः ।

दिक्षु । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । असत्रम् । वै । एतत् । यत् ।

अ॒छन्दो॑ममित्य॒छन्दः॑ - मम् । यत् । छन्दो॑मा इति॒ छन्दः॑ - माः ।
 भव॑न्ति । तेन॑ । सत्र॑म् । देवताः॑ । ए॒व । पृ॒ष्ठैः । अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ ।
 प॒शून् । छन्दो॑मैरिति॒ छन्दः॑ - मैः । ओजः॑ । वै । वी॒र्यम्॑ । पृ॒ष्ठानि॑ ।
 प॒शवः॑ । छन्दो॑मा इति॒ छन्दः॑ - माः । ओज॑सि । ए॒व । 23 (50)

7.4.6.3

वी॒र्ये॑ प॒शुषु॑ प्र॒ति ति॒ष्ठन्ति॑ षट्-त्रि॒ंशद् रा॒त्रो भ॑वति॒ षट्त्रि॑ंशदक्षरा
 बृ॒हती॑ बा॒र्हताः॑ प॒शवो॑ बृ॒हत्यै॑व प॒शून्व रु॒न्धते॑ बृ॒हती॑ छन्द॑सा॒
 ॥
 स्वारा॑ज्यमाश्नुता-श्नुवते॒ स्वारा॑ज्यं॒ य ए॒वं वि॒द्वांसः॑ षट्त्रि॑ंशद्
 रा॒त्रमा॑सते सु॒वर्गमे॒व लो॒कं य॑न्त्यतिरा॒त्राव॑भितो॒ भवतः॑ सु॒वर्गस्य॑
 लो॒कस्य॑ परि॒गृही॑त्यै । 24

7.4.6.3 - Padam

वी॒र्ये॑ । प॒शुषु॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठन्ति॑ । षट्त्रि॑ंशद्वा॒त्र इति॑ षट्त्रि॑ंशत्-
 रा॒त्रः । भ॑वति । षट्त्रि॑ंशदक्षरेति॒ षट्त्रि॑ंशत् - अ॒क्षरा॑ । बृ॒हती॑ ।
 बा॒र्हताः॑ । प॒शवः॑ । बृ॒हत्या॑ । ए॒व । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धते॑ ।
 बृ॒हती॑ । छन्द॑साम् । स्वारा॑ज्यमिति॒ स्व - रा॑ज्यम् । आ॒श्नुत॑ ।

अ॒श्नु॒वते॑ । स्वा॒रा॒ज्य॑मिति॒ स्व - रा॒ज्यम् । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒ँसः ।
 षट्त्रि॑ँशद्वा॒त्रमिति॑ षट्त्रि॑ँशत् - रा॒त्रम् । आ॒सते॑ । सु॒वर्ग॑मिति॒
 सु॒वः - गम् । ए॒व । लो॒कम् । य॒न्ति । अ॒ति॒रा॒त्रा॒वि॒त्यति॑ - रा॒त्रौ ।
 अ॒भितः॑ । भ॒वतः॑ । सु॒वर्ग॑स्येति॒ सु॒वः - ग॒स्य । लो॒क॒स्य ।
 परि॑गृही॒त्या इति॑ परि॑ - गृ॒ही॒त्यै । 24 (36)

(अ॒ति॒रा॒त्र - ओ॒ज॒स्ये॒व - षट्त्रि॑ँशच्च) (A6)

7.4.7.1

वसि॑ष्ठो ह॒तपु॑त्रोऽकाम॒यत॑ वि॒न्देय॑ प्र॒जाम॑भि॒ सौदा॑सान् भ॒वेय॑मिति॒
 स ए॒तमे॑कस्मा-न्नप॒ञ्चाश-॑मपश्यत् तमा॑ऽहरत् तेना॑यजत॒ ततो॑ वै
 सोऽवि॑न्दत प्र॒जाम॑भि॒ सौदा॑सान् भवद्य॒ एवं वि॒द्वा॒ँस एक॑स्मा -
 न्नप॒ञ्चाश॑मासते॒ विन्द॑न्ते॒ प्रजाम॑भि॒ भ्रातृ॑व्यान् भवन्ति॒
 त्रय॑स्त्रि॒वृत्तो॑ऽग्नि॒ष्टोमा॑ भवन्ति॒ वज्र॑स्यै॒व मुख॑ँ स॒ इय॑न्ति॒
 दश॑ पञ्चद॒शा भव॑न्ति पञ्चद॒शो वज्रो॑ - [] 25

7.4.7.1 - Padam

वसिष्ठः । हतपुत्र इति हत - पुत्रः । अकामयत् । विन्देय ।
प्रजामिति प्र-जाम् । अभीति । सौदासान् । भवेयम् । इति । सः ।
एतम् । एकस्मान्नपञ्चाशमित्येकस्मात् - नपञ्चाशम् । अपश्यत् ।
तम् । एति । अहरत् । तेन । अयजत् । ततः । वै । सः । अविन्दत् ।
प्रजामिति प्र-जाम् । अभीति । सौदासान् । अभवत् । ये । एवम् ।
विद्वांसः । एकस्मान्नपञ्चाशमित्येकस्मात् - नपञ्चाशम् । आसते ।
विन्दन्ते ॥ प्रजामिति प्र - जाम् । अभीति । भ्रातृव्यान् । भवन्ति ।
त्रयः । त्रिवृत इति त्रि - वृतः । अग्निष्टोमा इत्यग्नि - स्तोमाः ।
भवन्ति । वज्रस्य । एव । मुखम् ॥ समिति । श्यन्ति । दश ।
पञ्चदशा इति पञ्च - दशाः । भवन्ति ।
पञ्चदश इति पञ्च - दशः । वज्रः । 25 (50)

7.4.7.2

वज्रमेव भ्रातृव्येभ्यः प्र हरन्ति षोडशिमद्-दशममह-र्भवति
वज्र एव वीर्यं दधति द्वादश सप्तदशा भवन्त्यन्नाद्यस्या वरुद्ध्या

अथो प्रैव तैर्जायन्ते पृष्ठ्यः षडहो भवति षड्वा ऋतवः षट् पृष्ठानि
 पृष्ठैरेवर्तूनन्वारोहन्त्यृतृभिः सँवथ्सरं ते सँवथ्सर एव प्रति तिष्ठन्ति
 द्वादशैकविंशा भवन्ति प्रतिष्ठित्या अथो रुचमेवाऽऽत्मन्- [] 26

7.4.7.2 - Padam

॥ वज्रम् । एव । भ्रातृव्येभ्यः । प्रेति । हरन्ति । षोडशिमदिति षोडशि
 -मत् । दशमम् । अहः । भवति । वज्रै । एव । वीर्यम् । दधति ।
 द्वादश । सप्तदशा इति सप्त - दशाः । भवन्ति । अन्नाद्यस्येत्यन्न-
 अद्यस्य । अवरुद्ध्यया इत्यव - रुद्ध्यै । अथो इति । प्रेति । एव ।
 तैः । जायन्ते । पृष्ठ्यः । षडह इति षट् - अहः । भवति । षट् ।
 वै । ऋतवः । षट् । पृष्ठानि । पृष्ठैः । एव । ऋतून् । अन्वारोहन्तीत्यनु
 -आरोहन्ति । ऋतुभिरित्यृतु - भिः । सँवथ्सरमिति सं-वथ्सरम् ।
 ते । सँवथ्सर इति सं - वथ्सरे । एव । प्रतीति । तिष्ठन्ति । द्वादश ।
 एकविंशा इत्येक - विंशाः । भवन्ति । प्रतिष्ठित्या इति
 प्रति- स्थित्यै । अथो इति । रुचम् । एव । आत्मन् । 26 (50)

7.4.7.3

दधते ब॒हवः॑ षोड॒शिनो॑ भवन्ति॒ विजित्यै॑ षडा॒श्विनानि॑ भवन्ति॒ षड्वा॑
 ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वेव॑ प्रति॒ तिष्ठन्त्यूनातिरिक्ता॑ वा ए॒ता रा॒त्रय॑ ऊ॒नास्तद्-
 यदेक॑स्यै॒ न पञ्चा॑शद-तिरिक्तास्तद्-यद्-भू॒यसी-॑र॒ष्टाच॑त्वारि॒ंशत॑
 ऊ॒नाच्च॑ खलु॒ वा अतिरिक्ताच्च॑ प्र॒जाप॑तिः प्राजायत॒ ये प्र॒जाका॑माः
 प॒शुका॑माः स्युस्त ए॒ता आ॑सीरन् प्रै॒व जा॑यन्ते प्र॒जया॑ ()
 प॒शुभिर्वै॑राजो वा ए॒ष य॒ज्ञो यदे॑कस्मा-न्नपञ्चाशो॒ य एवं॑ वि॒द्वान्स॑
 एक॑स्मा-न्नपञ्चाशमासते॒ विरा॑जमे॒व ग॑च्छन्त्यन्नादा भवन्त्यति-
 रा॒त्राव॑भितो॒ भवतो॑ऽन्नाद्यस्य॒ परि॑गृहीत्यै । 27

7.4.7.3 - Padam

दध॑ते । ब॒हवः॑ । षोड॒शिनः॑ । भव॑न्ति । विजि॑त्या इति वि - जि॒त्यै ।
 षट् । आ॒श्विना॑नि । भव॑न्ति । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व ।
 प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑न्ति । ऊ॒नातिरिक्ता॑ इत्यून - अतिरिक्ताः । वै । ए॒ताः ।
 रा॒त्रयः॑ । ऊ॒नाः । तत् । यत् । एक॑स्यै । न । पञ्चा॑शत् ।
 अतिरिक्ता॑ इत्यति - रिक्ताः । तत् । यत् । भू॒यसीः॑ ।

अ॒ष्टा॒च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒त इ॒त्य॒ष्टा-च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒तः । ऊ॒नात् । च । ख॒लु । वै ।
 अ॒ति॒रि॒क्ता॒दि॒त्य॒ति-रि॒क्तात् । च । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति प्र॒जा - प॒तिः । प्रे॒ति ।
 अ॒जा॒य॒त । ये । प्र॒जा॒का॒मा इ॒ति प्र॒जा - का॒माः । प॒शु॒का॒मा इ॒ति
 प॒शु - का॒माः । स्युः । ते । ए॒ताः । आ॒सी॒रन् । प्रे॒ति । ए॒व ।
 जा॒य॒न्ते । प्र॒ज॒ये॒ति प्र - ज॒या () । प॒शु॒भि॒रि॒ति प॒शु - भिः ।
 वै॒रा॒जः । वै । ए॒षः । य॒ज्ञः । यत् । ए॒क॒स्मा॒न्न॒पञ्चा॒श इ॒त्ये॒क॒स्मात्
 -न॒पञ्चा॒शः । ये । ए॒वम् । वि॒द्वा॒ञ्सः ।
 ए॒क॒स्मा॒न्न॒पञ्चा॒शमि॒त्ये॒क॒स्मात् - न॒पञ्चा॒शम् । आ॒स॒ते ।
 वि॒रा॒जमि॒ति वि - रा॒जम् । ए॒व । ग॒च्छ॒न्ति । अ॒न्ना॒दा इ॒त्यन्न-अ॒दाः ।
 भ॒व॒न्ति । अ॒ति॒रा॒न्ना॒वि॒त्य॒ति - रा॒त्रौ । अ॒भि॒तः । भ॒व॒तः ।
 अ॒न्ना॒द्य॒स्ये॒त्यन्न - अ॒द्य॒स्य । परि॒गृ॒ही॒त्या इ॒ति परि-गृ॒ही॒त्यै । 27 (72)
 (व॒ज्र - आ॒त्मन् - प्र॒ज॒या - द्वा॒वि॒ञ्श॒तिश्च) (A7)

7.4.8.1

सँव॒थ्स॒राय॑ दी॒क्षि॒ष्यमा॑णा ए॒का॒ष्ट॒कायां॑ दी॒क्षे॒रन्ने॒षा वै सँव॒थ्स॒रस्य॑
प॒त्नी॑ यदे॒का॒ष्टकै॒तस्यां॑ वा ए॒ष ए॒ताꣳ रा॒त्रिं व॑सति सा॒क्षादे॒व
सँव॒थ्स॒रमा॒रभ्य॑ दी॒क्षन्ते॒ आर्तं॑ वा ए॒ते सँव॒थ्स॒रस्या॒भि दी॒क्षन्ते॑
य ए॒का॒ष्टकायां॑ दी॒क्षन्ते॒ ऽन्तना॑मानावृ॒तू भवतो॑ व्य॒स्तं वा ए॒ते
सँव॒थ्स॒रस्या॒भि दी॒क्षन्ते॑ य ए॒का॒ष्टकायां॑ दी॒क्षन्ते॒ ऽन्तना॑मानावृ॒तू
भवतः॑ फ॒ल्गु॒नी पूर्ण॑मा॒से दी॒क्षे॒रन् मुखं॑ वा ए॒तथ् - [] 28

7.4.8.1 - Padam

सँव॒थ्स॒राये॑ति सं - व॒थ्स॒राय॑ । दी॒क्षि॒ष्यमा॑णाः ।
ए॒का॒ष्टकाया॑मित्ये॒क - अ॒ष्टकाया॑म् । दी॒क्षे॒रन् । ए॒षा । वै ।
सँव॒थ्स॒रस्ये॑ति सं-व॒थ्स॒रस्य॑ । प॒त्नी॑ । यत् ।
ए॒का॒ष्टके॑त्ये॒क-अ॒ष्टका॑ । ए॒तस्या॑म् । वै । ए॒षः । ए॒ताम् । रा॒त्रिम् ।
व॒सति॑ । सा॒क्षादि॑ति स - अ॒क्षात् । ए॒व । सँव॒थ्स॒रमि॑ति
सं - व॒थ्स॒रम् । आ॒रभ्ये॑त्या - र॒भ्य । दी॒क्षन्ते॑ । आ॒र्तम् । वै । ए॒ते ।
सँव॒थ्स॒रस्ये॑ति सं - व॒थ्स॒रस्य॑ । अ॒भीति॑ । दी॒क्षन्ते॑ । ये ।

एकाष्टकायामित्येक - अष्टकायाम् । दीक्षन्ते । अन्तनामानावित्यन्त-
नामानौ । ऋतू इति । भवतः । व्यस्तमिति वि-अस्तम् । वै । एते ।
सँवथ्सरस्येति सं - वथ्सरस्य । अभीति । दीक्षन्ते । ये ।
एकाष्टकायामित्येक - अष्टकायाम् । दीक्षन्ते । अन्तनामानावित्यन्त-
नामानौ । ऋतू इति । भवतः । फल्गुनीपूर्णमास इति फल्गुनी-
पूर्णमासे । दीक्षेरन् । मुखम् । वै । एतत् । 28 (50)

7.4.8.2

सँवथ्सरस्य यत् फल्गुनी पूर्णमासो मुखत एव सँवथ्सरमारभ्य
दीक्षन्ते तस्यैकैव निर्या यथ् साम्मेध्ये विषूवान्थ् संपद्यते
चित्रापूर्णमासे दीक्षेरन् मुखं वा एतथ् सँवथ्सरस्य यच्चित्रापूर्णमासो
मुखत एव सँवथ्सरमारभ्य दीक्षन्ते तस्य न का चन निर्या भवति
चतुरहे पुरस्तात् पौर्णमास्यै दीक्षेरन् तेषामेकाष्टकायां क्रयः सं पद्यते
तेनैकाष्टकां न छम्बट् कुर्वन्ति तेषां - [] 29

7.4.8.2 - Padam

सँव॑थ्स॒रस्ये॑ति॒ सं - व॑थ्स॒रस्य॑ । यत् । फ॒ल्गु॑नी॒पूर्णा॑मास॒ इति॑
फ॒ल्गु॑नी-पूर्णा॑मासः । मुख॑तः । ए॒व । सँव॑थ्स॒रमि॑ति॒ सं-व॑थ्स॒रम् ।
आ॒रभ्ये॑त्या - रभ्य॑ । दी॒क्षन्ते॑ । तस्य॑ । ए॒का । ए॒व । नि॒र्ये॑ति
निः - या । यथ् । सां॑मै॒घ्य इति॑ सां - मे॒घ्ये । वि॒षू॒वानि॑ति
वि॒षु - वान् । संप॑द्य॒त इति॑ सं - प॑द्यते । चि॒त्रा॒पूर्णा॑मास॒ इति॑
चि॒त्रा - पूर्णा॑मासे । दी॒क्षेर॑न् । मुख॑म् । वै । ए॒तत् । सँव॑थ्स॒रस्ये॑ति
सं - व॑थ्स॒रस्य॑ । यत् । चि॒त्रा॒पूर्णा॑मास॒ इति॑ चि॒त्रा - पूर्णा॑मासः ।
मुख॑तः । ए॒व । सँव॑थ्स॒रमि॑ति॒ सं - व॑थ्स॒रम् । आ॒रभ्ये॑त्या - रभ्य॑ ।
दी॒क्षन्ते॑ । तस्य॑ । न । का । च॒न । नि॒र्ये॑ति॒ निः - या । भ॒वति॑ ।
च॒तुर॑ह॒ इति॑ च॒तुः-अ॒हे । पु॒रस्ता॑त् । पौ॒र्ण॒मास्या॑ इति॑ पौ॒र्ण-मा॒स्यै ।
दी॒क्षेर॑न् । तेषा॑म् । ए॒का॒ष्ट॒काया॑मित्ये॒क - अ॒ष्ट॒काया॑म् । क्र॒यः ।
समि॑ति । प॑द्यते । तेन॑ । ए॒का॒ष्ट॒का॒मित्ये॑क-अ॒ष्ट॒काम् । न । छ॒म्बट् ।
कु॒र्वन्ति॑ । तेषा॑म् । 29 (50)

7.4.8.3

पूर्वपक्षे सुत्या सं पद्यते पूर्वपक्षं मासा अभि सं पद्यन्ते ते पूर्वपक्ष
उत् तिष्ठन्ति तानुत्तिष्ठत ओषधयो वनस्पतयोऽनूत् तिष्ठन्ति तान्
कल्याणी कीर्तिरनूत् तिष्ठत्यराथ् सुरिमे यजमाना इति तदनु सर्वे
राध्नुवन्ति । 30

7.4.8.3 - Padam

पूर्वपक्ष इति पूर्व - पक्षे । सुत्या । समिति । पद्यते । पूर्वपक्षमिति
पूर्व - पक्षम् । मासाः । अभि । समिति । पद्यन्ते । ते । पूर्वपक्ष
इति पूर्व-पक्षे । उदिति । तिष्ठन्ति । तान् । उत्तिष्ठत इत्युत्-तिष्ठतः ।
ओषधयः । वनस्पतयः । अनु । उदिति । तिष्ठन्ति । तान् । कल्याणी ।
कीर्तिः । अनु । उदिति । तिष्ठति । अराथ्सुः । इमे । यजमानाः ।
इति । तत् । अन्विति । सर्वे । राध्नुवन्ति । 30 (34)

(एत - च्छंबट्कुर्वन्ति तेषां - चतुस्त्रिंशच्च) (A8)

7.4.9.1

सुवर्गं वा एते लोकं यन्ति ये सत्रमुपयन्त्यभीन्धत एव
दीक्षाभिरात्मानं श्रपयन्त उपसद्भिर्द्वाभ्यां लोमाव द्यन्ति
द्वाभ्यां त्वचं द्वाभ्यामसृद् द्वाभ्यां मांसं द्वाभ्यामस्थि द्वाभ्यां
मज्जानमात्मदक्षिणं वै सत्रमात्मानमेव दक्षिणां नीत्वा सुवर्गं
लोकं यन्ति शिखामनु प्र वपन्त ऋद्ध्या अथो रघीयांसः सुवर्गं
लोकमयामेति () । 31

7.4.9.1 - Padam

सुवर्गमिति सुवः - गम् । वै । एते । लोकम् । यन्ति । ये । सत्रम् ।
उपयन्तीत्युप - यन्ति । अभीति । इन्धते । एव । दीक्षाभिः ।
आत्मानम् । श्रपयन्ते । उपसद्भिरित्युपसत् - भिः । द्वाभ्याम् ।
लोम । अवेति । द्यन्ति । द्वाभ्याम् । त्वचम् । द्वाभ्याम् । असृत् ।
द्वाभ्याम् । मांसम् । द्वाभ्याम् । अस्थि । द्वाभ्याम् । मज्जानम् ।
आत्मदक्षिणमित्यात्म - दक्षिणम् । वै । सत्रम् । आत्मानम् । एव ।
दक्षिणाम् । नीत्वा । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्ति ।

शि॒खाम्॑ । अनु॑ । प्रेति॑ । व॒पन्ते॑ । ऋ॒द्ध्यै॑ । अथो॑ इति॑ ।
 र॒घीया॑ऽसः । सु॒वर्गमि॑ति सुवः - गम् । लो॒कम् । अ॒याम् ।
 इति॑ () । 31 (50) (सु॒वर्गं - पञ्चा॑शत्) (A9)

7.4.10.1

ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्त्यति॒रात्रः॑ पर॒मो य॑ज्ञक्र॒तूनां॑ कस्मात् तं प्र॒थम॑मुप
 य॒न्तीत्ये॑तद्वा अ॒ग्निष्टो॑मं प्र॒थम॑मुप य॒न्त्यथो॑क्थ्यमथ षोड॒शिन॑ -
 मथाति॑रात्र-मनु॒पूर्वमे॑वैतद्-य॒ज्ञक्र॑तूनुपेत्य ताना॒लभ्य॑ परिगृह्य
 सोम॑मेवैतत् पिबन्त आसते ज्योति॑ष्टोमं प्र॒थम॑मुप यन्ति ज्योति॑ष्टोमो
 वै स्तो॑मानां मुखं मुखत ए॒व स्तो॑मान् प्र यु॒ञ्जते॑ ते - [] 32

7.4.10.1 - Padam

ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑ ब्रह्म - वा॒दि॒नः । वद॑न्ति । अति॑रात्र इत्यति-रात्रः ।
 पर॒मः । य॒ज्ञक्र॑तूनामिति य॒ज्ञ-क्र॑तूनाम् । कस्मात् । तम् । प्र॒थमम् ।
 उपेति॑ । य॒न्ति । इति॑ । ए॒तत् । वै । अ॒ग्निष्टो॑ममित्यग्नि - स्तोमम् ।
 प्र॒थमम् । उपेति॑ । य॒न्ति । अथ॑ । उ॒क्थ्यम् । अथ॑ । षोड॒शिनम् ।
 अथ॑ । अति॑रात्रमित्यति - रात्रम् । अनु॒पूर्वमित्यनु॑ - पूर्वम् । ए॒व ।

ए॒तत् । य॒ज्ञ॒क्र॒तू॒नि॒ति॑ य॒ज्ञ - क्र॒तून् । उ॒पे॒त्ये॒त्यु॒प - इ॒त्य॑ । तान् ।
 आ॒ल॒भ्ये॒त्या॑ - ल॒भ्य॑ । प॒रि॒गृ॒ह्ये॒ति॑ प॒रि - गृ॒ह्य॑ । सो॒मम् । ए॒व ।
 ए॒तत् । पि॒ब॒न्तः॑ । आ॒स॒ते॑ । ज्यो॒ति॒ष्टो॒म॒मि॒ति॑ ज्यो॒तिः॑ - स्तो॒मम् ।
 प्र॒थ॒मम् । उ॒पे॒ति॑ । य॒न्ति॑ । ज्यो॒ति॒ष्टो॒म॒ इति॑ ज्यो॒तिः॑ - स्तो॒मः॑ । वै ।
 स्तो॒मा॒नाम् । मु॒खम् । मु॒ख॒तः॑ । ए॒व । स्तो॒मान् । प्रे॒ति॑ ।

यु॒ञ्ज॒ते॑ । ते । 32 (50)

7.4.10.2

स॒स्तु॒ता॑ वि॒रा॒ज॒म॒भि॑ सं प॒द्य॒न्ते॑ द्वे च॒र्चा॒व॒ति॑ रि॒च्ये॒ते॑ ए॒क॒या॑
 गौ॒र॒ति॒रि॒क्त॑ ए॒क॒या॑ऽऽयु॒रू॒नः॑ सु॒व॒र्गो॑ वै लो॒को॑ ज्यो॒ति॒रू॒र्ग-वि॒राट्-
 थ्सु॒व॒र्ग॒मे॒व॑ ते॒न॑ लो॒कं॑ य॒न्ति॑ रथ॒न्त॒रं॑ दि॒वा॑ भ॒व॒ति॑ रथ॒न्त॒रं॑
 न॒क्त॒मि॒त्याहु॑-ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नः॑ के॒न॑ तद॒जा॒मी॒ति॑ सो॒भ॒रं॑ तृ॒ती॒य॒स॒व॒ने॑
 ब्र॒ह्म॒सा॒मं॑ बृ॒हत्॑ तन्म॒ध्य॒तो॑ द॒ध॒ति॑ वि॒धृ॒त्यै॑ ते॒ना॒जा॒मि॑ । 33

7.4.10.2 - Padam

स॒स्तु॒ता॑ इति॒ सं - स्तु॒ताः॑ । वि॒रा॒ज॒मि॒ति॑ वि - रा॒ज॒म् । अ॒भि॑ ।
 स॒मि॒ति॑ । प॒द्य॒न्ते॑ । द्वे॑ इति॒ च॒ । ऋ॒चौ॑ । अ॒ती॒ति॑ । रि॒च्ये॒ते॑ इति॒ ।

एक॑या । गौः॑ । अति॑रिक्त॒ इत्यति॑ - रिक्तः॑ । एक॑या । आयुः॑ । ऊनः॑ ।
सुव॑र्ग इति॑ सुवः - गः । वै । लोकः॑ । ज्योतिः॑ । ऊर्क् । विराडिति॑
वि - राट् । सुव॑र्गमिति॑ सुवः-गम् । एव । तेन॑ । लोकम् । यन्ति॑ ।
रथ॑न्तरमिति॑ रथं - तरम् । दिवा॑ । भवति॑ । रथ॑न्तरमिति॑ रथं-तरम् ।
नक्तम्॑ । इति॑ । आहुः॑ । ब्रह्म॑वादिन॒ इति॑ ब्रह्म-वादिनः॑ । केन॑ । तत् ।
अजा॑मि । इति॑ । सौ॒भरम् । तृ॒तीयस॒वन इति॑ तृतीय - सवने॑ ।
ब्रह्म॑साममिति॑ ब्रह्म - सामम् । बृहत् । तन् । मध्यतः॑ ।
दधति॑ । विधृ॑त्या इति॑ वि - धृत्यै॑ । तेन॑ । अजा॑मि । 33 (49)

(त - एका॑न्न पञ्चा॑शच्च) (A10)

7.4.11.1

ज्योति॑ष्टोमं प्रथ॑ममुप॑ यन्त्यस्मिन्ने॒व तेन॑ लोके॒ प्रति॑ तिष्ठन्ति॒ गोष्टो॑मं
द्वि॒तीयमु॑प॑ यन्त्यन्तरि॑क्ष ए॒व तेन॑ प्रति॑ तिष्ठन्त्यायु॑ष्टोमं तृ॒तीयमु॑प॑
यन्त्यमु॑ष्मिन्ने॒व तेन॑ लोके॒ प्रति॑ तिष्ठन्तीयं॑ वाव॒ ज्योति॑रन्तरि॑क्षं
गौर॑सावायु-र्यदे॒तान्थ्-स्तो॑मा-नु॒पय॑न्त्येष्वे॒व तल्लो॑केषु॒ सत्रि॑णः॒ प्रति॑

तिष्ठन्तो यन्ति ते सञ्स्तुता विराज – [] 34

7.4.11.1 - Padam

ज्योति॑ष्टोममि॒ति ज्योतिः॑ – स्तोमम् । प्रथमम् । उपेति॑ । यन्ति ।
 अस्मिन् । एव । तेन । लोके । प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति । गोष्टोममि॒ति
 गो – स्तोमम् । द्वितीयम् । उपेति॑ । यन्ति । अन्तरिक्षे॑ । एव । तेन ।
 प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति । आयुष्टोममित्यायुः॑ – स्तोमम् । तृतीयम् । उपेति॑ ।
 यन्ति । अमुष्मिन् । एव । तेन । लोके । प्रतीति॑ । तिष्ठन्ति । इयम् ।
 वाव । ज्योतिः॑ । अन्तरिक्षम् । गौः । असौ । आयुः । यत् । एतान् ।
 स्तोमान् । उपयन्तीत्युप – यन्ति । एषु । एव । तत् । लोकेषु ।
 सत्रिणः॑ । प्रतितिष्ठन्त इति प्रति – तिष्ठन्तः । यन्ति । ते ।
 सञ्स्तुता इति सं – स्तुताः । विराजमिति वि – राजम् । 34 (50)

7.4.11.2

–मभि संपद्यन्ते द्वे चर्चावति रिच्येते एकया गौरतिरिक्त एकयाऽऽयुरूनः
 सुवर्गो वै लोको ज्योतिरूर्ग-विराडूर्ज-मेवाव रुन्धते ते न क्षुधा
 ऽऽर्तिमाच्छन्त्यक्षोधुका भवन्ति क्षुथ् संबाधा इव हि सत्रिणौ

अग्नि॑ष्टो॒माव॑भितः॑ प्र॒धी तावु॑क्थ्या॑ म॒ध्ये न॒भ्यं तत् तदे॒तत् परि॑यद्-
दे॒वच॑क्रं॒ यदे॒तेन॑ - [] 35

7.4.11.2 - Padam

अभि॑ । समि॑ति । प॒द्यन्ते॑ । द्वे इति॑ । च । ऋचौ॑ । अती॑ति । रि॒च्येते॑
इति॑ । एक॑या । गौः । अति॑रिक्त इत्यति॑ - रिक्तः॑ । एक॑या । आयुः॑ ।
ऊनः॑ । सु॒वर्ग इति॑ सुवः - गः । वै । लोकः॑ । ज्योतिः॑ । ऊर्क् ।
विराडि॑ति वि - राट् । ऊर्ज॑म् । एव । अवे॑ति । रुन्ध॑ते । ते । न ।
क्षु॒धा । आर्ति॑म् । एति॑ । ऋच्छ॑न्ति । अक्षो॑धुकाः । भव॑न्ति ।
क्षु॒थ्सम्बा॑धा इति॑ क्षुत् - सम्बा॑धाः । इव । हि । सत्रि॑णः ।
अग्नि॑ष्टो॒मावि॑त्यग्नि - स्तोमौ॑ । अभि॑तः । प्र॒धी इति॑ प्र - धी । तौ ।
उक्थ्याः॑ । मध्ये॑ । नभ्य॑म् । तत् । तत् । ए॒तत् । परि॑यदिति॑
परि - यत् । दे॒वच॑क्रमिति॑ देव - च॒क्रम् । यत् । ए॒तेन॑ । 35 (50)

7.4.11.3

षड॑हे॒न यन्ति॑ दे॒वच॑क्रमे॒व समा॑रो॒हन्त्य॑रि॒ष्यै ते स्व॑स्ति॒ सम॑श्नुवते
षड॑हे॒न यन्ति॑ षड्वा॑ ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वे॒व प्रति॑ तिष्ठ॒न्त्यु॒भय॑तौ॑ ज्योति॑षा

यन्त्युभयत॑ ए॒व सु॒वर्गे॑ लो॒के प्र॑ति॒तिष्ठ॑न्तो॒ यन्ति॑ द्वौ॒ षड॑हौ॒ भव॑त॒स्तानि॑
 द्वाद॑शा॒हानि॑ सं॒ पद्य॑न्ते॒ द्वाद॑शो॒ वै पु॑रु॒षो द्वे॑ स॒क्थ्यौ॑ द्वौ॒ बा॒हू आ॒त्मा
 च॒ शिर॑श्च॒ चत्वार्य॑ङ्गानि॒ स्तनौ॑ द्वाद॒शौ - [] 36

7.4.11.3 - Padam

षड॑हे॒नेति॑ षट् - अ॒हेन॑ । यन्ति॑ । दे॒वच॑क्र॒मिति॑ दे॒व-च॑क्र॒म् । ए॒व ।
 स॒मारो॑ह॒न्तीति॑ सं - आ॒रोह॑न्ति । अ॒रिष्व॑चै । ते । स्व॒स्ति । स॒मिति॑ ।
 अ॒श्नु॑व॒ते । षड॑हे॒नेति॑ षट् - अ॒हेन॑ । यन्ति॑ । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ ।
 ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । प्र॑तीति॑ । तिष्ठ॑न्ति । उ॒भय॑तो॒ज्योति॑षे॒त्युभय॑तः-
 ज्यो॒तिषा॑ । यन्ति॑ । उ॒भय॑तः । ए॒व । सु॒वर्ग॑ इति॒ सुवः॑ - गे । लो॒के ।
 प्र॑ति॒तिष्ठ॑न्त इति॒ प्रति॑-तिष्ठ॒न्तः । यन्ति॑ । द्वौ । षड॑हा॒विति॑ षट्-अ॒हौ ।
 भव॑तः । तानि॑ । द्वाद॑श । अ॒हानि॑ । स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । द्वाद॑शः । वै ।
 पु॒रुषः॑ । द्वे॑ इति॑ । स॒क्थ्यौ॑ । द्वौ । बा॒हू इति॑ । आ॒त्मा । च॒ शिरः॑ ।
 च॒ चत्वारि॑ । अ॒ङ्गानि॑ । स्तनौ॑ । द्वाद॒शौ । 36 (50)

7.4.11.4

तत् पुरुषमनु पर्यावर्तन्ते त्रयः षडहा भवन्ति तान्यष्टादशाहानि
सं पद्यन्ते नवान्यानि नवान्यानि नव वै पुरुषे प्राणास्तत् प्राणाननु
पर्यावर्तन्ते चत्वारः षडहा भवन्ति तानि चतुर्विंशतिरहानि सं पद्यन्ते
चतुर्विंशतिरर्धमासाः सँवथ्सरस्तथ् सँवथ्सरमनु पर्यावर्तन्ते
ऽप्रतिष्ठितः सँवथ्सर इति खलु वा आहुर्वर्षीयान् प्रतिष्ठाया
इत्येतावद्वै () सँवथ्सरस्य ब्राह्मणं यावन्मासो मासिमास्येव
प्रतितिष्ठन्तो यन्ति । 37

7.4.11.4 - Padam

तत् । पुरुषम् । अन्विति । पर्यावर्तन्त इति परि - आवर्तन्ते । त्रयः ।
षडहा इति षट् - अहाः । भवन्ति । तानि । अष्टादशेत्यष्टा - दश ।
अहानि । समिति । पद्यन्ते । नव । अन्यानि । नव । अन्यानि । नव ।
वै । पुरुषे । प्राणा इति प्र - अनाः । तत् । प्राणानिति प्र-अनान् ।
अन्विति । पर्यावर्तन्त इति परि -आवर्तन्ते । चत्वारः । षडहा इति
षट्-अहाः । भवन्ति । तानि । चतुर्विंशतिरिति चतुः-विंशतिः ।

अ॒हानि॑ । समि॒ति॑ । प॒द्यन्ते॑ । चतु॒र्विंश॑तिरिति चतुः - विंश॑तिः ।
 अ॒र्धमा॑सा इत्य॒र्ध - मा॒साः । सँव॑त्सर इति सं - व॒त्सरः॑ । तत् ।
 सँव॑त्सरमि॒ति सं - व॒त्सरम् । अ॒न्विति॑ । प॒र्याव॑र्तन्त इति
 परि - आ॒वर्त॑न्ते । अ॒प्रति॑ष्ठित इत्य॒प्रति - स्थि॑तः । सँव॑त्सर इति
 सं - व॒त्सरः॑ । इति॑ । ख॒लु । वै । आ॒हुः । व॒र्षी॑यान् । प॒रिष्ठा॑या
 इति॑ प्रति - स्था॒याः॑ । इति॑ । ए॒ताव॑त् । वै () । सँव॑त्सरस्येति
 सं - व॒त्सर॑स्य । ब्रा॒ह्मण॑म् । याव॑त् । मा॒सः । मा॒सिमा॑सीति मा॒सि
 - मा॒सि । ए॒व । प॒रि॒तिष्ठ॑न्त इति॑ प्रति-तिष्ठन्तः । य॒न्ति । 37 (58)

(वि॒राज॑ - मे॒तेन॑ - द्वा॒दशा॑ - वे॒ताव॑द्वा - अ॒ष्टौ च) (A11)

7.4.12.1

मे॒षस्त्वा॑ प॒चतै॑रवतु लो॒हित॑ग्रीवः छा॒गैः॑ श॒ल्मलि॑र्वृ॒द्ध्या॑ प॒र्णो ब्र॑ह्मणा
 प्लक्षो॑ मे॒धेन॑ न्य॒ग्रोध॑श्चम॒सैरु॑दु॒ंबर ऊ॒र्जा गा॑यत्री छ॒न्दोभि॑स्त्रि॒वृथ्
 स्तो॒मैर॑वन्तीः स्था॒वन्ती॑स्त्वाऽव॒न्तु प्रि॒यं त्वा॑ प्रि॒याणां॑ व॒र्षिष्ठ॑मा॒प्यानां॑
 नि॒धीनां॑ त्वा नि॒धिप॑तिं ह॒वाम॑हे वसो मम । 38

7.4.12.1 - Padam

मेषः । त्वा । पचतैः । अवतु । लोहितग्रीव इति लोहित - ग्रीवः ।
छागैः । शल्मलिः । वृद्ध्या । पर्णः । ब्रह्मणा । प्लक्षः । मेधेन ।
न्यग्रोधः । चमसैः । उदुम्बरः । ऊर्जा । गायत्री । छन्दोभिरिति
छन्दः - भिः । त्रिवृदिति त्रि - वृत् । स्तोमैः । अवन्तीः । स्थ ।
अवन्तीः । त्वा । अवन्तु । प्रियम् । त्वा । प्रियाणाम् । वर्षिष्ठम् ।
आप्यानाम् । निधीनामिति नि - धीनाम् । त्वा । निधिपतिमिति
निधि - पतिम् । हवामहे । वसो इति । मम । 38 (36)

(मेषः - षट् त्रिंशत्) (A12)

7.4.13.1

कूप्याभ्यः स्वाहा कूल्याभ्यः स्वाहा विकर्याभ्यः स्वाहा ऽवद्याभ्यः
स्वाहा खन्याभ्यः स्वाहा हृद्याभ्यः स्वाहा सूद्याभ्यः स्वाहा
सरस्याभ्यः स्वाहा वैशन्तीभ्यः स्वाहा पल्वल्याभ्यः स्वाहा
वर्ष्याभ्यः स्वाहा ऽवर्ष्याभ्यः स्वाहा ह्रादुनीभ्यः स्वाहा पृष्वाभ्यः
स्वाहा स्यन्दमानाभ्यः स्वाहा स्थावराभ्यः स्वाहा नादेयीभ्यः स्वाहा

सै॒न्ध॒वी॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ स॒मु॒द्रि॒या॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ सर्वा॒भ्यः॑ स्वा॒हा॑ । 39

7.4.13.1 - Padam

कू॒प्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । कू॒ल्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । वि॒कर्या॑भ्य इति
 वि - क॒र्या॑भ्यः । स्वा॒हा॑ । अ॒व॒त्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । ख॒न्या॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा॑ । ह॒द्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । सू॒द्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । सर॒स्या॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा॑ । वै॒श॒न्ती॑भ्यः । स्वा॒हा॑ । प॒ल्व॒ल्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ ।
 वर्॒ष्या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । अ॒व॒र्ष्या॑भ्यः । स्वा॒हा॑ । ह्रा॒दु॒नी॑भ्य इति
 ह्रा॒दु॒नि - भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । पृ॒ष्वा॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । स्य॒न्द॒मा॒ना॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा॑ । स्था॒व॒रा॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । ना॒दे॒यी॑भ्यः । स्वा॒हा॑ । सै॒न्ध॒वी॒भ्यः॑ ।
 स्वा॒हा॑ । स॒मु॒द्रि॒या॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । सर्वा॒भ्यः॑ । स्वा॒हा॑ । 39 (40)

॥
 (कू॒प्या॒भ्य - श्र॒त्वा॒रि॒ञ्शत्) (A13)

7.4.14.1

अ॒द्भ्यः॑ स्वा॒हा॑ व॒ह॒न्ती॑भ्यः । स्वा॒हा॑ प॒रि॒व॒ह॒न्ती॑भ्यः । स्वा॒हा॑ स॒म॒न्तं॑
 व॒ह॒न्ती॑भ्यः । स्वा॒हा॑ शी॒घ्रं॑ व॒ह॒न्ती॑भ्यः । स्वा॒हा॑ शी॒भं॑ व॒ह॒न्ती॑भ्यः

स्वाहोग्रं॑ व॑हन्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ भीमं॑ व॑हन्तीभ्यः॑ स्वाहा॑ऽम्भो॑भ्यः॑ स्वाहा॑
नभो॑भ्यः॑ स्वाहा॑ महो॑भ्यः॑ स्वाहा॑ सर्व॑स्मै॑ स्वाहा॑ । 40

7.4.14.1 - Padam

अद्भ्य॑ इत्यत् - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ ।
परिव॑हन्तीभ्य इति॑ परि - व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ । समन्त॑मिति॑
सं-अन्त॑म् । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ । शीघ्र॑म् । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ ।
शीभ॑म् । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ । उग्र॑म् । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ ।
भीम॑म् । व॑हन्तीभ्यः॑ । स्वाहा॑ । अम्भो॑भ्य इत्यम्भः-भ्यः॑ । स्वाहा॑ ।
नभो॑भ्य इति॑ नभः - भ्यः॑ । स्वाहा॑ । महो॑भ्य इति॑ महः - भ्यः॑ ।
स्वाहा॑ । सर्व॑स्मै॑ । स्वाहा॑ । 40 (29)

(अद्भ्य - एकान्न त्रिंशत्) (A14)

7.4.15.1

यो अ॑र्वन्तं॑ जिघा॑सति॑ तम॑भ्यमीति॑ वरु॑णः । प॒रो म॑र्तः प॒रः श्वा॑ ।
अ॒हं च॑ त्वं च॑ वृ॒त्रह॑न्त्सं ब॒भूव॑ स॒निभ्य॑ आ ।
अ॒राती॑वा चिद॑द्रि॒वोऽनु॑ नौ शू॒र म॑स॒तै भ॒द्रा इन्द्र॑स्य रा॒तयः॑ ।

अभि॑ क्र॒त्व॑न्द्भू॒रध॑ ज॒मन्न॑ ते॒ वि॒व्य॑ङ्महि॒मान॑ञ् रजा॑ञ्सि ।
स्वे॒ना हि॑ वृ॒त्रञ् श॑वसा॒ जघ॑न्थ॒ न श॑त्रु॒रन्तं॑ वि॒विद॑द् () यु॒धा ते॑ ॥ 41

7.4.15.1 - Padam

यः । अ॒र्व॑न्तम् । जि॒घाञ्॑सति । तम् । अ॒भी॑ति । अ॒मी॑ति । व॒रु॑णः ।
प॒रः । म॑र्तः । प॒रः । श्वा । अ॒ह॑म् । च । त्व॑म् । च । वृ॒त्र॑ह॒न्ति॑ति
वृ॒त्र - ह॑न् । स॒मि॑ति । ब॒भू॑व । स॒नि॒भ्य॑ इति॒ स॒नि - भ्यः॑ । आ ।
अ॒रा॑ती॒वा । चि॒त् । अ॒द्रि॒व॑ इत्य॒द्रि - वः॑ । अ॒न्वि॑ति । नौ । शू॒र ।
म॑ञ्स॒तै । भ॒द्राः । इ॒न्द्र॑स्य । रा॒तयः॑ । अ॒भी॑ति । क्र॒त्वा । इ॒न्द्र॑ ।
भूः । अ॒ध । ज॒मन् । न । ते॒ । वि॒व्य॑क् । म॒हि॒मा॑नम् । रजा॑ञ्सि ।
स्वे॒न । हि॑ । वृ॒त्र॑म् । श॑वसा॒ जघ॑न्थ । न । श॑त्रुः । अ॒न्त॑म् ।
वि॒वि॒द॑त् () । यु॒धा । ते॒ । 41 (52) (वि॒वि॒द॑द् - द्वे च) (A15)

7.4.16.1

न॒मो॑ रा॒ज्ञे॑ न॒मो॑ व॒रु॑णाय॒ न॒मो॑ऽश्वा॒य॒ न॒मः॑ प्र॒जा॑प॒तये॑ न॒मो॑ऽधि॒प॒तये॑
ऽधि॒प॒ति॒र॒स्य॑धि॒प॒तिं॑ मा॒ कु॒र्व॑धि॒प॒ति॒र॒हं॑ प्र॒जा॑नां॒ भू॒या॑सं॒ मां धे॑हि॒ मयि॑
धे॒ह्यु॑पा॒कृ॒ताय॑ स्वा॒हा ऽऽल॑ब्धाय॒ स्वा॒हा हु॑ताय॒ स्वा॒हा ॥ 42

7.4.16.1 - Padam

नमः॑ । र॒ज्ञे॑ ॥ नमः॑ । वरु॑णाय । नमः॑ । अ॒श्राय॑ । नमः॑ । प्र॒जाप॑तय
इति॑ प्र॒जा – प॑तये । नमः॑ । अधि॑पतय इत्यधि॑ – प॒तये॑ ।
अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः॑ । अ॒सि । अधि॑पतिमित्यधि॑ – प॒तिम् ।
मा । कुरु॑ । अधि॑पतिरित्यधि॑ – प॒तिः॑ । अ॒हम् । प्र॒जाना॑मिति
प्र – जाना॑म् । भू॒यास॑म् । माम् । धे॒हि । मयि॑ । धे॒हि ।
उपा॑कृतायेत्युप – आकृ॑ताय । स्वाहा॑ ॥ आल॑ब्धायेत्या – ल॒ब्धाय॑ ।
स्वाहा॑ ॥ हु॒ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ 42 (29)

(नम – ए॒कान्न॑ त्रि॒ंशत्) (A16)

7.4.17.1

मयो॑भूर्वातो॑ अ॒भि वा॑तू॒स्रा ऊ॒र्जस्व॑तीरोष॑धीरा॑ रि॒शन्तां॑ ।
पी॒वस्व॑तीर्जी॒वध॑न्याः पि॒बन्त्व॑वसाय॑ प॒द्वते॑ रु॒द्र मृ॑ड ।
याः स॒रूपा॑ वि॒रूपा॑ ए॒करू॑पा॒ यासा॑म॒ग्निरि॑ष्ट्या॒ नामा॑नि॒ वेद॑ ।
या अ॒ङ्गिर॑सस्तप॒सेह॑ च॒क्रुस्ता॑भ्यः॒ पर्जन्य॑ म॒हि शर्म॑ यच्छ ।
या दे॒वेषु॑ त॒नुव॑मैरयन्त॒ यासा॑ञ् सोमो॑ वि॒श्वा रू॑पाणि॒ वेद॑ ।

ता अ॒स्मभ्यं॑ प॒यसा॑ पि॒न्वमा॑नाः प्र॒जाव॑तीरिन्द्र – [] 43

7.4.17.1 - Padam

म॒योभू॑रिति॑ म॒यः – भूः॑ । वा॒तः॑ । अ॒भीति॑ । वा॒तु॑ । उ॒स्राः॑ ।
ऊ॒र्ज॑स्वतीः । ओ॒षधीः॑ । ए॒ति॑ । रि॒शन्ता॑म् । पी॒व॑स्वतीः । जी॒वध॑न्या
इति॑ जी॒व – ध॒न्याः॑ । पि॒बन्तु॑ । अ॒वसा॑य । प॒द्वत् इति॑ पत् – व॒ते॑ ॥
रु॒द्र । मृ॒ड । याः॑ । स॒रूपा॑ इति॑ स – रू॒पाः॑ । वि॒रूपा॑ इति॑
वि – रू॒पाः॑ । ए॒करू॑पा इत्ये॒क – रू॒पाः॑ । या॒साम्॑ ॥ अ॒ग्निः॑ । इ॒ष्ट्या॑ ॥
ना॒मानि॑ । वे॒द । याः॑ । अ॒ङ्गिर॑सः । त॒पसा॑ । इ॒ह । च॒क्रुः॑ । ता॒भ्यः॑ ।
प॒र्जन्य॑ । म॒हि । श॒र्म । य॒च्छ॑ । याः॑ । दे॒वेषु॑ । त॒नुव॑म् ॥
ऐ॒रय॑न्त । या॒साम्॑ ॥ सो॒मः॑ । वि॒श्वा॑ ॥ रू॒पाणि॑ । वे॒द । ताः॑ ।
अ॒स्मभ्य॑मित्य॒स्म – भ्य॑म् । प॒यसा॑ । पि॒न्वमा॑नाः । प्र॒जाव॑तीरिति॑
प्र॒जा – व॒तीः॑ । इ॒न्द्र । 43 (50)

7.4.17.2

गो॒ष्ठे॑ रि॒रीहि॑ ।

प्र॒जा॒प॒ति॒र्म॒ह्य॒मे॒ता॑ ररा॒णो॑ वि॒श्वै॑र्दे॒वैः॑ पि॒तृ॒भिः॑ सँ॒वि॒दानः॑ ।

शि॒वाः॑ स॒तीरु॑प॒ नो॑ गो॒ष्ठमा॑ऽक॒स्तासां॑ व॒यं प्र॒जया॑ स॒ꣳ स॒देम॑ ।

इ॒ह धृ॑तिः॒ स्वाहे॑ह वि॒धृतिः॑ स्वाहे॒ह र॑न्तिः॒ स्वाहे॑ह र॒मतिः॑ स्वाहा॑

म॒हीमू॑ षु सु॒त्रामा॑णं । 44

7.4.17.2 - Padam

गो॒ष्ठ इति॑ गो – स्थे । रि॒रीहि॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑ प्र॒जा-प॒तिः॑ । म॒ह्यम्॑ ।

ए॒ताः । ररा॑णः । वि॒श्वैः॑ । दे॒वैः॑ । पि॒तृ॒भि॒रिति॑ पि॒तृ – भिः॑ । सँ॒वि॒दान

इति॑ सं – वि॒दानः॑ । शि॒वाः॑ । स॒तीः॑ । उ॒पेति॑ । नः॑ । गो॒ष्ठमि॑ति

गो – स्थम् । ए॒ति । अ॒कः॑ । ता॒साम् । व॒यम् । प्र॒जये॑ति प्र-जया॑ ।

स॒मिति॑ । स॒देम॑ । इ॒ह । धृ॑तिः । स्वाहा॑ । इ॒ह ।

वि॒धृति॑रिति॒ वि – धृ॑तिः । स्वाहा॑ । इ॒ह । र॑न्तिः । स्वाहा॑ । इ॒ह ।

र॒मतिः॑ । स्वाहा॑ । म॒हीम् । उ॒ । स्वि॑ति । सु॒त्रामा॑णमि॒ति

सु – त्रामा॑णम् । 44 (38) (इन्द्रा – षात्रि॑श्च) (A17)

7.4.18.1

कि॒ञ्चि॑ स्वि॒दासी॑त् पू॒र्वचि॑त्तिः॒ कि॒ञ्चि॑ स्वि॒दासी॑द्-बृ॒हद्वयः॑ ।
कि॒ञ्चि॑ स्वि॒दासी॑त् पि॒शङ्गि॑ला कि॒ञ्चि॑ स्वि॒दासी॑त् पि॒लिप्पि॑ला ।
द्वौ॑रासीत् पू॒र्वचि॑त्तिरश्च॑ आसीद् बृ॒हद्वयः॑ ।
रा॒त्रि॒रासी॑त् पि॒शङ्गि॑ला ऽवि॒रासी॑त् पि॒लिप्पि॑ला ।
कः॑ स्वि॒देका॑की च॒रति॑ क उ॒ स्वि॒ज्जाय॑ते पुनः॑ ।
कि॒ञ्चि॑ स्वि॒द्धिम॑स्य भेष॒जं कि॒ञ्चि॑ स्वि॒दाव॑पनं॒ मह॑त् ।
सूर्य॑ एका॒की च॒रति॑ - [] 45

7.4.18.1 - Padam

कि॒म् । स्वि॒त् । आ॒सी॒त् । पू॒र्वचि॑त्तिरि॒ति॑ पू॒र्व - चि॑त्तिः । कि॒म् ।
स्वि॒त् । आ॒सी॒त् । बृ॒हत् । वयः॑ । कि॒म् । स्वि॒त् । आ॒सी॒त् ।
पि॒शङ्गि॑ला । कि॒म् । स्वि॒त् । आ॒सी॒त् । पि॒लिप्पि॑ला । द्वौः॑ ।
आ॒सी॒त् । पू॒र्वचि॑त्तिरि॒ति॑ पू॒र्व - चि॑त्तिः । अश्चः॑ । आ॒सी॒त् । बृ॒हत् ।
वयः॑ । रा॒त्रिः । आ॒सी॒त् । पि॒शङ्गि॑ला । अ॒विः । आ॒सी॒त् ।
पि॒लिप्पि॑ला । कः॑ । स्वि॒त् । एका॑की । च॒रति॑ । कः॑ । उ॒ । स्वि॒त् ।

जा॒य॒ते॑ । पु॒नः॑ । कि॒म् । स्वि॒त् । हि॒म॒स्य॑ । भे॒ष॒ज॒म् । कि॒म् । स्वि॒त् ।
आ॒व॒प॒न॒मि॒त्या॑-व॒प॒न॒म् । म॒ह॒त् । सू॒र्यः॑ । ए॒का॒की॑ । च॒र॒ति॑ । 45 (50)

7.4.18.2

च॒न्द्र॒मा॑ जा॒य॒ते॑ पु॒नः॑ । अ॒ग्नि॒र्हि॒म॒स्य॑ भे॒ष॒जं॑ भू॒मि॒रा॒व॒प॒नं॑ म॒ह॒त् ।
पृ॒च्छा॒मि॑ त्वा॒ पर॒म॒न्तं॑ पृ॒थि॒व्याः॑ पृ॒च्छा॒मि॑ त्वा॒ भु॒व॒न॒स्य॑ ना॒भिं॑ ॥
पृ॒च्छा॒मि॑ त्वा॒ वृ॒ष्णो॑ अ॒श्व॒स्य॑ रे॒तः॑ पृ॒च्छा॒मि॑ वा॒चः॑ पर॒मं॑ व्यो॒म॑ ।
वे॒दि॒मा॒हुः॑ पर॒म॒न्तं॑ पृ॒थि॒व्या॑ य॒ज्ञ॒मा॒हुः॑ भु॒व॒न॒स्य॑ ना॒भिं॑ ॥
सो॒म॒मा॒हुः॑ वृ॒ष्णो॑ अ॒श्व॒स्य॑ रे॒तो॑ ब्र॒ह्मै॒व वा॒चः॑ पर॒मं॑ व्यो॒म॑ । 46

7.4.18.2 - Padam

च॒न्द्र॒माः॑ । जा॒य॒ते॑ । पु॒नः॑ । अ॒ग्निः॑ । हि॒म॒स्य॑ । भे॒ष॒ज॒म् । भू॒मिः॑ ।
आ॒व॒प॒न॒मि॒त्या॑ - व॒प॒न॒म् । म॒ह॒त् । पृ॒च्छा॒मि॑ । त्वा॒ । पर॒म् । अ॒न्त॒म् ।
पृ॒थि॒व्याः॑ । पृ॒च्छा॒मि॑ । त्वा॒ । भु॒व॒न॒स्य॑ । ना॒भिम्॑ । पृ॒च्छा॒मि॑ । त्वा॒ ।
वृ॒ष्णः॑ । अ॒श्व॒स्य॑ । रे॒तः॑ । पृ॒च्छा॒मि॑ । वा॒चः॑ । पर॒मम्॑ । व्यो॒मे॒ति॑
वि - ओ॒म॑ । वे॒दि॒म् । आ॒हुः॑ । पर॒म् । अ॒न्त॒म् । पृ॒थि॒व्याः॑ ।
य॒ज्ञ॒म् । आ॒हुः॑ । भु॒व॒न॒स्य॑ । ना॒भिम्॑ । सो॒मम्॑ । आ॒हुः॑ । वृ॒ष्णः॑ ।

अ॒श्व॒स्य॑ । रे॒तः॑ । ब्र॒ह्म॑ । ए॒व । वा॒चः॑ । प॒र॒म॒म् ।

व्यो॑मेति वि-ओम । 46 (46)

(सूर्य॑ ए॒काकी॑ च॒रति॑ - षट् च॒त्वारि॑ञ्च) (A18)

7.4.19.1

अ॒ंबे॑ अ॒ंबा॒ल्यं॑बि॒के॒ न॒ मा॑ न॒यति॑ कश्च॒न॒ । स॒स॒स्त्य॑श्च॒कः॑ ।

सु॒भगे॑ का॒म्पी॑ल॒वा॒सि॒नि॒ सु॒वर्गे॑ लो॒के॒ सं प्रो॑र्णा॒थां ।

आ॒ऽह॒म॒जा॒नि॑ गर्भ॒ध॒मा॒ त्व॒म॒जा॒सि॑ गर्भ॒धं॒ ।

तौ स॒ह च॒तुरः॑ प॒दः॒ सं प्र॑ सा॒रया॑व॒है ।

वृ॒षा वा॑र् रेतो॒धा॒ रेतो॑ दधा॒तूथ् स॒क्थ्यो॑र्गृ॒दं धे॑ह्य॒ञ्जि॒मु॒द॒ञ्जि॒म॒न्व॒ज॒ ।

यः स्त्री॑णां जी॒व॒भो॒ज॒नो॒ य आ॑सां - [] 47

7.4.19.1 - Padam

अ॒ंबे॑ । अ॒म्बा॒लि॑ । अ॒म्बि॒के॑ । न॒ । मा॑ । न॒यति॑ । कः॑ । च॒न॒ ।

स॒स॒स्ति॑ । अ॒श्च॒कः॑ । सु॒भ॒ग॒ इति॑ सु - भ॒गे॑ । का॒म्पी॑ल॒वा॒सि॒नी॒ति॒

का॒म्पी॑ल - वा॒सि॒नि॑ । सु॒वर्ग॑ इति॒ सु॒वः-गे॑ । लो॒के॑ । स॒म् । प्रे॒ति॑ ।

ऊ॒र्णा॒था॒म् । ए॒ति॑ । अ॒ह॒म् । अ॒जा॒नि॑ । गर्भ॒ध॒मि॒ति॑ गर्भ - ध॒म् ।

एति॑ । त्वम् । अजा॑सि । गर्भ॑धमि॒ति गर्भ॑ - धम् । तौ । सह ।
चतु॑रः । पदः । सम् । प्रेति॑ । सा॒रया॑वहै । वृषा॑ । वाम् । रे॒तोधा॑ इति॑
रेतः - धाः । रेतः । दधा॑तु । उदि॑ति । स॒क्थ्योः॑ । गृ॒दम् । धेहि॑ ।
अञ्जि॑म् । उदञ्जि॑मित्युत्-अञ्जि॑म् । अन्वि॑ति । अज॑ । यः ।
स्त्री॑णाम् । जी॒वभो॑जन इति॑ जी॒व-भो॑जनः । यः । आ॒साम् । 47 (50)

7.4.19.2

बि॒लधा॑वनः । प्रि॒यः स्त्री॑णाम॒पीच्यः॑ ।
य आ॑सां कृ॒ष्णे लक्ष्म॑णि स॒र्दिगृ॑दिं प॒राव॑धीत् ।
अ॒ंबे अ॒ंबाल्यं॑बि॒के न मा॑ य॒भति॑ कश्च॒न । स॒सस्त्य॑श्च॒कः ।
ऊ॒र्ध्वा-मे॒नामु॑च्छ्र॒यताद्-वे॑णु॒भारं॑ गि॒रावि॑व ।
अथा॑स्या म॒ध्यमे॑धता॒ शी॒ते वा॒ते पु॒नन्नि॑व ।
अ॒ंबे अ॒ंबाल्यं॑बि॒के न मा॑ य॒भति॑ कश्च॒न । स॒सस्त्य॑श्च॒कः ।
यद्भ्रि॑णी य॒वम॑त्ति न - [] 48

7.4.19.2 - Padam

बिल॑धा॒वन॑ इति॑ बिल॑ – धा॒वनः॑ । प्रि॒यः॑ । स्त्री॒णाम् । अ॒पी॒च्यः॑ ।
यः॑ । आ॒साम् । कृ॒ष्णे । लक्ष्म॑णि । सर्दि॑गृदिम् । परा॑वधीदिति॑
परा॑ – अ॒वधी॑त् । अ॒म्बे॑ ॥ अ॒म्बालि॑ । अ॒म्बिके॑ । न । मा । य॒भति॑ ।
कः॑ । च॒न । स॒सस्ति॑ । अ॒श्वकः॑ । ऊ॒र्ध्वाम् । ए॒नाम् । उ॒दिति॑ ।
श्रय॑तात् । वे॒णु॒भार॑मिति॑ वे॒णु॒भार॑म् । गि॒रौ । इ॒व । अथ॑ । अ॒स्याः॑ ।
म॒ध्यम् ॥ ए॒धता॑म् । शी॒ते । वा॒ते ॥ पु॒नन् ॥ इ॒व । अ॒म्बे॑ ॥ अ॒म्बालि॑ ।
अ॒म्बिके॑ । न । मा । य॒भति॑ । कः॑ । च॒न । स॒सस्ति॑ । अ॒श्वकः॑ ।
यत् । ह॒रिणी॑ । य॒वम् ॥ अ॒त्ति॑ । न । 48 (50)

7.4.19.3

पु॒ष्टं प॒शु म॑न्यते । शू॒द्रा य॑दर्य॑जारा॒ न पो॑षाय॑ ध॒नाय॑ति ।
अ॒म्बे॑ अ॒म्बाल्यं॑बिके॒ न मा॑ य॒भति॑ कश्च॒न । स॒सस्त्य॑श्व॒कः॑ ।
इ॒यं य॑का॒ शकु॑न्तिका॒ ऽऽह॑ल॒मिति॑ सर्प॑ति ।
आ॒हतं॑ ग॒भे प॑सो॒ नि ज॑ल्गुलीति॒ धा॒णिका॑ ।

अंबे अंबाल्यंबिके न मा यभति कश्चन । ससस्त्यश्वकः ।

माता च ते पिता च तेऽग्रं वृक्षस्य रोहतः () । 49

7.4.19.3 - Padam

पुष्टम् । पशु । मन्यते । शूद्रा । यत् । अर्यजारेत्यर्य - जारा । न ।

पोषाय । धनायति । अम्बे । अम्बालि । अम्बिके । न । मा । यभति ।

कः । चन । ससस्ति । अश्वकः । इयम् । यका । शकुन्तिका ।

आहलमित्या-हलम् । इति । सर्पति । आहतमित्या-हतम् । गभे ।

पसः । नीति । जल्गुलीति । धाणिका । अम्बे । अम्बालि । अम्बिके ।

न । मा । यभति । कः । चन । ससस्ति । अश्वकः । माता । च ।

ते । पिता । च । ते । अग्रम् । वृक्षस्य । रोहतः । 49 (50)

7.4.19.4

प्र सुलामीति ते पिता गभे मुष्टिमत्सयत् ।

दधिक्राव्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।

सुरभि नो मुखा करत् प्रण आयूषि तारिषत् ।

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महेरणाय चक्षसे ।

यो वः शिव॑तमो॑ रस॑स्तस्य॑ भाज॑यतेह॑ नः । उ॒शती॑रिव॑ मा॒तरः॑ ।
तस्मा॑ अ॒रं ग॑माम॒ वो यस्य॑ क्षया॑य जिन्व॑थ () ।
आपो॑ ज॒नय॑था च नः । 50

7.4.19.4 - Padam

प्रेति॑ । सु॒ला॒मि । इति॑ । ते । पि॒ता । ग॒भे । मु॒ष्टिम् । अ॒त॒स्य॑त् ।
दधि॑क्राव्ण॒ इति॑ दधि॑-क्राव्णः॑ । अ॒कारि॑षम् । जि॒ष्णोः॑ । अ॒श्वस्य॑ ।
वा॒जिनः॑ । सु॒रभि॑ । नः । मु॒खा॑ ॥ क॒रत् । प्रेति॑ । नः । आ॒यू॒षि ।
ता॒रिष॑त् । आपः॑ । हि । स्थ । म॒यो॒भुव॑ इति॑ मयः॑ - भुवः॑ । ताः ।
नः । ऊ॒र्जे । द॒धा॒त॒न । म॒हे । र॒णाय॑ । च॒क्ष॒से । यः । वः ।
शिव॑तम॒ इति॑ शिव॑ - तमः॑ । रसः॑ । तस्य॑ । भाज॑यत । इह॑ । नः ।
उ॒शतीः॑ । इ॒व । मा॒तरः॑ । तस्मै॑ ॥ अ॒रम् । ग॒माम॑ । वः । यस्य॑ ।
क्षया॑य । जिन्व॑थ () । आपः॑ । ज॒नय॑थ । च । नः । 50 (54)

(आसा - मत्ति न - रोहतो - जिन्वथ - चत्वारि च) (A19)

7.4.20.1

भूर्भुवः सुवर्वसवस्त्वा ऽञ्जन्तु गायत्रेण छन्दसा रुद्रास्त्वा ऽञ्जन्तु
त्रैष्टुभेन छन्दसा ऽऽदित्यास्त्वा ऽञ्जन्तु जागतेन छन्दसा यद्-वातो
अपो अगमदिन्द्रस्य तनुवं प्रियां । एतञ्च स्तोतरेतेन पथा पुनरश्वमा
वर्तयासि नः । लाजी(३)ञ्छाची(३)न् यशो ममा(४)ँ ।

यव्यायै गव्याया एतद्-देवा अन्नमत्तैतदन्नमद्धि प्रजापते ।

युञ्जन्ति ब्रध्न () -मरुषं चरन्तं परि तस्थुषः ।

रोचन्ते रोचना दिवि । युञ्जन्त्यस्य काम्या हरी विपक्षसा रथै ।

शोणा धृष्णू नृवाहसा । केतुं कृण्वन्नकेतवे पेशो मर्या अपेशसै ।

समुषद्धिरजायथाः । 51

7.4.20.1 - Padam

भूः । भुवः । सुवः । वसवः । त्वा । अञ्जन्तु । गायत्रेण । छन्दसा ।

रुद्राः । त्वा । अञ्जन्तु । त्रैष्टुभेन । छन्दसा । आदित्याः । त्वा ।

अञ्जन्तु । जागतेन । छन्दसा । यत् । वातः । अपः । अगमत् ।

इन्द्रस्य । तनुवम् । प्रियाम् । एतम् । स्तोतः । एतेन । पथा । पुनः ।

अ॒श्वम् । ए॒ति॑ । वर्त॒यासि॑ । नः॑ । ला॒जी(३)न् । शा॒ची(३)न् । यशः॑ ।
ममा॑(४)म् । य॒व्यायै॑ । ग॒व्यायै॑ । ए॒तत् । दे॒वाः । अ॒न्नम् । अ॒त्त ।
ए॒तत् । अ॒न्नम् । अ॒द्धि । प्र॒जाप॑त इति प्रजा - प॒ते । यु॒ञ्जन्ति॑ ।
ब्र॒ध्नम् () । अ॒रुष॑म् । च॒रन्त॑म् । प॒रीति॑ । त॒स्थुषः॑ । रो॒चन्ते॑ ।
रो॒चना॑ । दि॒वि । यु॒ञ्जन्ति॑ । अ॒स्य । का॒म्या॑ । ह॒री इति॑ । वि॒पक्ष॑सेति
वि - प॒क्षसा॑ । रथे॑ । शो॒णा॑ । धृ॒ष्णू इति॑ । नृ॒वाह॑सेति नृ-वा॒हसा॑ ।
के॒तुम् । कृ॒ण्वन् । अ॒केत॑वे । पे॒शः । म॒र्याः । अ॒पेश॑से । समि॒ति॑ ।
उष॑द्भिरित्युषत् - भिः । अ॒जाय॑थाः । 51 (75)

(ब्रध्नं - पञ्चविंशतिश्च) (A20)

7.4.21.1

प्रा॒णाय॑ स्वा॒हा व्या॒नाय॑ स्वा॒हा ऽपाना॑य स्वा॒हा स्ना॒व॑भ्यः स्वा॒हा
सं॒ताने॑भ्यः स्वा॒हा परि॑संतानेभ्यः स्वा॒हा पर्व॑भ्यः स्वा॒हा
सं॒धाने॑भ्यः स्वा॒हा शरी॑रेभ्यः स्वा॒हा य॒ज्ञाय॑ स्वा॒हा दक्षि॑णाभ्यः
स्वा॒हा सु॒वर्गा॑य स्वा॒हा लो॒काय॑ स्वा॒हा सर्व॑स्मै स्वा॒हा । 52

7.4.21.1 - Padam

प्राणायेति॑ प्र - अनाय॑ । स्वाहा॑ ॥ व्यानायेति॑ वि - अनाय॑ । स्वाहा॑ ॥
 अपानायेत्यप॑ - अनाय॑ । स्वाहा॑ ॥ स्नावभ्य॑ इति स्नाव - भ्यः ।
 स्वाहा॑ ॥ सन्तानेभ्य॑ इति सं - तानेभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥ परिसन्तानेभ्य॑
 इति परि - सन्तानेभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥ पर्वभ्य॑ इति पर्व-भ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥
 संधानेभ्य॑ इति सं - धानेभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥ शरीरेभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥
 यज्ञाय॑ । स्वाहा॑ ॥ दक्षिणाभ्यः॑ । स्वाहा॑ ॥ सुवर्गायेति॑ सुवः - गाय॑ ।
 स्वाहा॑ ॥ लोकाय॑ । स्वाहा॑ ॥ सर्वस्मै॑ । स्वाहा॑ ॥ 52 (28)

(प्राणाय - षाविंशतिः) (A21)

7.4.22.1

सिताय॑ स्वाहा॑ ऽसिताय॑ स्वाहा॑ ऽभिहिताय॑ स्वाहा॑ ऽनभिहिताय॑ स्वाहा॑
 युक्ताय॑ स्वाहा॑ ऽयुक्ताय॑ स्वाहा॑ सुयुक्ताय॑ स्वाहो॑ - द्युक्ताय॑ स्वाहा॑
 विमुक्ताय॑ स्वाहा॑ प्रमुक्ताय॑ स्वाहा॑ वञ्चते॑ स्वाहा॑ परिवञ्चते॑ स्वाहा॑
 सँवञ्चते॑ स्वाहा॑ ऽनुवञ्चते॑ स्वाहोद् - वञ्चते॑ स्वाहा॑ यते॑ स्वाहा॑
 धावते॑ स्वाहा॑ तिष्ठते॑ स्वाहा॑ सर्वस्मै॑ स्वाहा॑ ॥ 53

7.4.22.1 - Padam

सिताय॑ । स्वाहा॑ ॥ असिताय॑ । स्वाहा॑ ॥ अभिहि॑तायेत्यभि - हिताय॑ ।
स्वाहा॑ ॥ अनभिहि॑तायेत्यनभि - हिताय॑ । स्वाहा॑ ॥ युक्ताय॑ । स्वाहा॑ ॥
अयुक्ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ सुयुक्तायेति॑ सु - युक्ताय॑ । स्वाहा॑ ॥
उद्युक्तायेत्युत् - युक्ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ विमुक्तायेति॑ वि - मुक्ताय॑ ।
स्वाहा॑ ॥ प्रमुक्तायेति॑ प्र - मुक्ताय॑ । स्वाहा॑ ॥ वञ्चते॑ । स्वाहा॑ ॥
परिवञ्चत॑ इति परि - वञ्चते॑ । स्वाहा॑ ॥ सँवञ्चत॑ इति
सं - वञ्चते॑ । स्वाहा॑ ॥ अनुवञ्चत॑ इत्यनु - वञ्चते॑ । स्वाहा॑ ॥
उद्वञ्चत॑ इत्युत् - वञ्चते॑ । स्वाहा॑ ॥ यते॑ । स्वाहा॑ ॥ धावते॑ । स्वाहा॑ ॥
तिष्ठते॑ । स्वाहा॑ ॥ सर्वस्मै॑ । स्वाहा॑ ॥ 53 (38)

(सिताया॑ - षात्रिञ्शत्) (A22)

पद पाठे (वाक्य सहित) - चतुर्थकाण्डे - सप्तमः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 22 Anuvaakams :-

(बृहस्पतिः श्रद् - यथा वा - ऋक्षा वै - प्रजापतिर्येनयेन - द्वे वाव
देवसत्रे - आदित्या अकामयन्त सुवर्ग - वसिष्ठः - सँवथ्सराय -
सुवर्गँ ये सत्रं - ब्रह्मवादिनोऽतिरात्रो - ज्योतिष्ठोमं - मेषः -
कूप्याभ्यो - ऽद्भ्यो - यो - नमो - मयोभूः - किञ्चिद - म्बे
- भूः - प्राणाय - सिताय - द्वाविंशतिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(बृहस्पतिः - प्रति तिष्ठन्ति - वै दशरात्रेण - सुवर्ग - यो अर्वन्तं
- भू - स्त्रिपञ्चाशत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 7th Kandam

(बृहस्पतिः - सर्वस्मै स्वाहा)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे सप्तमकाण्डे

चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 7 – Prasanam 4 – TS 7.4

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	3	145
Anuvakam 2	5	274
Anuvakam 3	6	299
Anuvakam 4	3	172
Anuvakam 5	4	217
Anuvakam 6	3	136
Anuvakam 7	3	172
Anuvakam 8	3	134
Anuvakam 9	1	50
Anuvakam 10	2	99
Anuvakam 11	4	208
Anuvakam 12	1	36
Anuvakam 13	1	40
Anuvakam 14	1	29
Anuvakam 15	1	52
Anuvakam 16	1	29
Anuvakam 17	2	88
Anuvakam 18	2	96
Anuvakam 19	4	204

पद पाठे (वाक्य सहित) – चतुर्थकाण्डे – सप्तमः प्रश्नः

Anuvakam 20	1	75
Anuvakam 21	1	28
Anuvakam 22	1	38
Total →	53	2621

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in